Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 82 (9068). • 1987 йил 30 апрель • пайшанба • Баҳоси 3 тийин.

• *Чигит экиш кундалиги*

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ЧИГИТ ЭКИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 29 АПРЕЛГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — районлар, иккинчи устун — бир кунда экилган майдон, учинчи устун — мавсум бошидан буён.

(Экиш планига нисбатан процент ҳисобида)

Коммунистик	—	102,9
Ўрта Чирчиқ	—	99,8
Пискент	1,4	98,2
Чиноз	0,2	97,0
Бекобод	0,5	97,1
Оққўрғон	0,8	96,6
Ғалаба	0,1	94,4
Янгийўл	0,3	92,8
Бўка	1,5	90,8
Область бўйича	0,7	95,7

ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИГА САЙЛОВ ЎТКАЗУВЧИ ОБЛАСТЬ САЙЛОВ КОМИССИЯСИДА

21 ИЮНЬ — МАҲАЛЛИЙ СОВЕТЛАРГА САЙЛОВЛАР КУНИ

28 апрель куни йигирманчи чақириқ халқ депутатлари Тошкент область Советига сайлов ўказувчи область сайлов комиссиясининг навбадаги мажлиси бўлди. Мажлисни комиссия раиси, область касаба союзлари Совети раиси А. В. Браилов олиб борди.

Мажлисда область матлубот жамияти правлениеси раиси У. М. Мираюпов; область савдо бошқармаси бошлиғининг ўринбосари И. З. Бадер, область маданият бошқармаси бошлиғи В. А. Емцов, область кинолаштириш бошқармаси бошлиғи А. А. Пўлатов, область китоб савдоси идораси директори А. А. Ортиқовларнинг сайловга тайёргарлик кўришнинг бориши ҳақидаги ахборотлари тингланди.

Мажлисда сайлов участкаларини юридик адабиётлар, канцелярия буюмлари, ёзма ва босма қоғозлар билан таъминлашда сусткашликка йўл қўяётганликлари учун область матлубот жамияти правлениеси ва область савдо бошқармаси раҳбарлари танқид қилинди.

Сайлов комиссияси област матлубот жамияти правлениеси раиси У. М. Мираюпов ҳамда область савдо бошқармаси бошлиғининг ўринбосари И. З. Бадерга сайлов участкаларини зарур материал ва адабиётлар билан таъминлашдаги нуқсонларни тугатиш учун барча чораларни кўриш топширилди.

Комиссия область маданият бошқармаси бошлиғи В. А. Емцов, область кинолаштириш бошқармаси бошлиғи А. А. Пўлатов, область китоб савдоси идораси директори А. А. Ортиқовлар эътиборини сайловга тайёргарлик кўришда актив қатнашиш зарурлигига қаратди. Жумладан, маданий-оммавий ишларнинг турли формаларидан кенг фойдаланиш, партия, уруш, ва меҳнат ветеранлари, ишлаб чиқариш илғорлари билан учрашувлар уюштириш, китоб-безакли кўргазмаларни кенгайтириш, хроникал-ҳужжатли фильмларни мунтазам намойиш этишни йўлга қўйиш тавсия қилинди.

Комиссия мажлисида Бекобод район Совети ижроия комитети раиси А. И. Сотиболдиевнинг районда сайловларга қандай тайёргарлик кўрилаётганлиги тўғрисидаги ахбороти тингланди.

БИРИНЧИ МАЙГА МЕҲНАТ РАПОРТЛАРИ

ОҚҚЎРҒОН районидаги «Ленинобод» колхози деҳқонлари чигит экишни уюшқоқлик билан ўтказишди. Айниқса, хўжаликнинг Мамат Нозимов бошчилик қилаётган бригадаси пахтакорлари бу агротехника тадбирини тез ва соз якунлашди. Бригада деҳқонлари Улуғ Октябрнинг 70 йиллиги нишонланадиган йилда 110 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 35 центнердан хирмон кўтаришга аҳд қилишган. Суратларда: (ўнгда) коллективнинг илғор сеялкачиси Қундуз Маҳмудохунов; сўнгги карталарда чигит экиш пайти.

Ҳ. АВВАЛОВ фотолари.

Мусобақага якун чиқарилди

ХАЛҚ депутатлари область Совети ижроия комитети ва область касаба союзлари комитети Тошкент энергосистемасига кирувчи ишлаб чиқариш бирлашмалари (комбинатлари) ва саноат корхоналари ўртасида электр энергиясини тежаш борасидаги 1987 йил биринчи квартали якунларини кўриб чиқдилар.

Биринчи ўрин берилмади. Иккинчи ўрин Чирчиқдаги «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмасига (директори К. Г. Содиқов, партия ташкилотининг секретари В. Г. Федулов, касаба союз комитети раиси Ю. Н. Жоналиев, бош энергетик Р. М. Гизатулин ўртоқлар) берилди. Бу корхонада маҳсулот реализация қилиш плани 102,1 процентга бажарилди ҳамда электр энергияси сарфлаш пландаги нормага нисбатан 11 миллиард 69 минг киловатт-соат иқтисод қилинди. Учинчи ўрин маҳсулот реализация планини 104 процентга бажарган ва электр энергияси сарфлаш бўйича пландаги нормага нисбатан 243 минг киловатт-соат электр энергиясини тежашга эришган «Чирчиқсельмаш» (директори В. А. Беляев, партия ташкилотининг секретари И. Х. Хожиев, касаба союз комитети раиси Б. А. Четин, бош энергетик Е. И. Селеменев ўртоқлар) заводи коллективига берилди. Электр энергияси тежаш бўйича социалистик мусобақа шартларини бажаришда «Узбекхиммаш» заводи, Ўзбекистон қийин эрийдиган ва иссиққа чидамли металлар комбинати, Ангрендаги «Водоканал» ишлаб чиқариш бошқармаси коллективларининг яхши ишлари таъкидлаб ўтилди.

Байроқлар топширилди

• ЧИРЧИҚ

Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлигининг Чирчиқдаги «Ғунча» тикувчилик фабрикаси коллективи ўтган йили меҳнатда юксак кўрсаткичларга эришди. Социалистик мусобақа якунларига кўра, бу коллектив Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланди ҳамда у Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасидаги республика «Ҳурмат тахтаси»га ёзилди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари А. С. Икромов тантанали вазиятда байроқни коллективга топширди.

(ЎзТАГ).

• ОҲАНГАРОН

ОҲАНГАРОН районидаги «Ғаллақудуқ» совхоз-саноат комплекси меҳнаткашлари 1986 йилда катта ютуқларга эришдилар. Давлатга барча турдаги маҳсулотлари сотиш план ва социалистик мажбуриятлари ортиғи билан бажарилди. Жумладан, 10 минг 313 тонна гўшт, 977 тонна сут, 100 минг дона тухум топширилди. Бу ерда маҳсулот етиштиришни кўпайтиришга асосан меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига эришилди. Маҳсулот таннархи пасайтирилди. Хўжалик чорвачиликнинг ўзидан 4,5 миллион сўмдан ортиқ соф фойда олди. Ишлаб чиқариш рентабеллиги 25 процентга етди.

Совхоз-саноат комплексида бу муваффақиятларга ишлаб чиқаришда бошқарувни такомиллаштириш, ишни бригада пудрати асосида ташкил этиш туфайли эришилмоқда. Айни пайтда бу ердаги 11 звено коллективи меҳнатни ташкил этишнинг бу илғор усулида иш юритиб, юқори натижаларга эришмоқда. Совхозда меҳнаткашларнинг унумли меҳнатдан сўнг яхши дам олишларини таъминлаш учун ҳам кенг кўламда иш олиб борилмоқда. Социал, маданий-маиший хизмат кўрсатиш муассасалари кенгаймоқда. Одамларнинг моддий манфаатдорлиги ортиб бормоқда.

Яқинда бир группа корхона, ташкилот ва хўжаликлар Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986 йилги давлат планини муваффақиятли бажариш учун ўтказилган республика социалистик мусобақасининг якунларига кўра ғолиб деб топилди. Улар орасида «Ғаллақудуқ» совхоз-саноат комплекси ҳам бор эди. 29 апрель куни совхозга Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи топширилди.

Кўчма Қизил байроқни область партия комитетининг биринчи секретари Т. А. Алимов топширди.

ВАРШАВА ШАРТНОМАСИДА ҚАТНАШУВЧИ ДАВЛАТЛАР СИЁСИЙ МАСЛАҲАТ КОМИТЕТИНИНГ КЕНГАШИНИ ЧАҚИРИШ ТЎҒРИСИДА

Эришилган келишувга мувофиқ 1987 йил май ойининг охирларида Берлинда Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий маслаҳат комитетининг навбатдаги кенгаши ўтказилади.

ЮТУҚЛАРНИ МУСТАҲКАМЛАБ, ЯНГИ МАРРАЛАРНИ ЭГАЛЛАЙЛИК

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг ахбороти

1987 йилнинг биринчи кварталида ижтимоий ишлаб чиқаришни ва халқ фаровонлигини янада ўстиришга эришилди. Март ойида халқ хўжалиги айрим тармоқларининг иши февраль ойига нисбатан яхшиланди. Бироқ ташкилотчилик ва хўжалик фаолиятидаги нуқсонлар, ишдаги ошган талабларга корхоналар ҳамда ташкилотлар суст тайёргарлик кўрганликлари сабабли бир қанча кўрсаткичлар юзасидан план топшириқлари бажарилмай қолди. Республика марказий статистика бошқармасининг Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш давлат планининг 1987 йил биринчи кварталида бажарилиш якунлари тўғрисидаги ахборотида шу ҳақда гапирилади.

Саноат маҳсулоти ўтган йилнинг биринчи кварталига нисбатан 98,7 миллион сўм миқдорида кўпайди. Давлат капитал маблағлари ҳисобига асосий фондларни ишга тушириш 47 миллион сўмлик ошди.

Илғор технологиядан фойдаланиш, ишлаб чиқаришни комплекс механизациялаш ва автоматлаштириш негизида халқ хўжалиги тармоқларининг техникавий даражасини оширишга қаратилган тадбирларни рўёбга чиқариш давом эттирилди.

Мавжуд . корхоналарни реконструкция қилиш ва техника билан қайта жиҳозлашда 213,2 миллион сўм давлат капитал маблағидан фойдаланилди ёки ўтган йилнинг биринчи кварталидагига нисбатан 38 процент кўп сарфланди.

Саноатда 11 та робот техникаси комплекси жорий этилди, 61 та механизациялашган поток, комплекс механизациялаштирилган, автомат, ротор ва ротор-конвейер линиялари ҳамда рақамли программа билан бошқариладиган 20 та металл қирқиш станоги ўрнатилди. 37 та участка ва цех комплекс механизациялаштирилди ва автоматлаштирилди.

Шу билан бирга прогрессив машиналар, ускуналар ва технологияларни жорий этиш миқёслари етарли эмас.

СССРда биринчи марта ўзлаштирилган машинасозлик комплекси маҳсулотининг улуши атиги 0,5 процентни ташкил этди. Жаҳон техникавий даражасига мос келадиган маҳсулот энг муҳим турларининг салмоғи шундай турларни ишлаб чиқариш ҳажмида 24 процентни ва маҳсулот ишлаб чиқариш умумий ҳажмида 15 процентни ташкил этди.

11 министрлик ва идора, шу жумладан Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети, Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги, «Узбекзолото» ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳамда бошқалар фан ва техникани ривожлантириш планларини бажармадилар.

Саноат маҳсулоти умумий ҳажмида олий сифат категориясидаги маҳсулот салмоғи пландаги 8,5 процент ўрнига 9 процентни ташкил этди.

Маҳсулот сифатига нисбатан талабчанлик кучайди. 1987 йил 1 январидан бошлаб 33 та саноат бирлашмаси ва корхонасида давлат қабули жорий қилинди.

Саноат корхоналарини икки ва уч сменали иш режимига ўтказиш давом этмоқда. Ишчиларнинг смена коэффициенти 1,36 дан 1,42 га етди.

Янги ишга туширилган ва реконструкция қилинган қувватларни ўзлаштиришда камчиликлар ҳамон сақланиб қолмоқда.

Моддий ресурсларнинг кўп турларини тежаш юзасидан белгиланган топшириқлар бажарилди. Халқ хўжалигида 107 минг тонна шартли ёқилғи, 18,5 минг тонна цемент, 15,7 минг куб метр ёғоч-тахта тежаб қолинди. Шу билан бир вақтда қора металлар прокати, дизель ёнилғиси ва автобензин тежаш топшириқларини бажаришда қолоқликка йўл қўйилди.

1987 йилнинг бошларидан саноат, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш, қурилиш ва агросаноат комплекслари, темирйўл, жамоат, автомобиль транспорти ҳамда алоқа барча бирлашмалари ва корхоналари (ташкилотлари) хўжалик юритиш янги шароитига ўтказилди.

Халқ хўжалигини бошқаришда иқтисодий методларнинг роли оширилди,

СССР Химия ва нефть машинасозлиги министрлиги, СССР Приборсозлик, Автоматлаштириш воситалари ва бошқарув системалари министрлиги, СССР Автомобиль саноати министрлиги, СССР Нефтни қайта ишлаш ва нефть химияси саноати министрлигига бўйсунувчи, шунингдек Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлиги тўққизта бирлашма ҳамда корхонаси тўла хўжалик ҳисобига, ўз-ўзини маблағ билан таъминлашга ўтказилган.

Саноат ишлаб чиқариши умумий ҳажми март ойида ўтган йилнинг амалдаги даражасига нисбатан 3,9 процент, умуман биринчи кварталда эса 1,8 процент ошди

Меҳнат унумдорлиги ўтган йилнинг шу давридаги амалдаги даражага нисбатан 1,4 процент пасайди.

Корхоналарнинг 79 проценти шартнома мажбуриятларини тўла ҳажмда уддалади.

Нефть ва газ саноати барқарор ишлади.

Пўлат ва прокат ишлаб чиқариш топшириқлари бажарилди.

СССР Рангли металлургия министрлигининг корхоналари шартнома мажбуриятларини бажаришда қолоқликка йўл қўйдилар.

Машинасозлик комплекси министрликларининг корхоналарида маҳсулот етказиб бериш мажбуриятларини ҳисобга олган ҳолда маҳсулот реализация қилиш плани биринчи кварталда 97 процент бажарилди, 16,4 миллион сўмлик маҳсулот етказиб берилмади.

Маҳсулотнинг кўпгина турларини ишлаб чиқариш плани бажарилмади. Андижондаги «Электродвигатель» заводи ўзгарувчан ток электр двигателлари ишлаб чиқариш плани, Тошкентдаги «Компрессор» заводи компрессорлар, «Таштекстильмаш» заводи йигирув машиналари ишлаб чиқариш плани бажарилишини таъминламади.

Пландан ташқари 11,5 минг тонна минерал ўғит, 25,7 минг тонна синтетик аммиак, 81 тонна қоғоз ишлаб чиқарилди.

Бироқ планга нисбатан 10,5 минг тонна кам сульфат кислотаси, 2,1 минг тонна синтетик смола ва пластмассалар, 1,4 минг тонна химиявий тола ва бошқа маҳсулот кам етказиб берилди.

СССР Минерал ўғитлар ишлаб чиқариш министрлиги, СССР Химия саноати министрлиги ва Ўзбекистон Мебель саноати министрлигининг бирлашмалари ва корхоналари шартномавий мажбуриятларни бажаришда анча қолоқликка йўл қўйдилар.

Пландан ташқари 0,3 миллион квадрат метр шифер, 0,4 миллион квадрат метр томга ёпиладиган юмшоқ материаллар ва изол, 22 минг квадрат метр керамик плита ишлаб чиқарилди.

Шу билан бирга планга нисбатан 8 миллион дона қурилиш ғишти, 234 минг квадрат метр линолеум, 38 минг квадрат метр дераза ойнаси кам етказиб берилди.

Биринчи кварталда ноозиқ-овқат халқ истеъмоли товарлари 1,2 миллиард сўмликдан кўпроқ ишлаб чиқарилди. Бироқ, бу белгиланган топшириқдагидан 20,7 миллион сўмлик камдир.

1987 йилнинг биринчи кварталида ликер-арақ ва вино маҳсулотлари ишлаб чиқариш деярли 30 процент қисқарди.

Республика хўжаликларида баҳорги дала ишлари олиб борилмоқда. Тракторлар ва қишлоқ хўжалик машиналарини ремонт қилиш етарли суръатларда олиб борилмаяпти.

20 апрелгача баҳорги экинлар 1211 минг гектар, шу жумладан дон ва дуккакли дон экинлари 116 минг гектар, чигит 783 минг гектар майдонга экилди.

Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитетининг қишлоқ хўжалик корхоналарида ўтган йилнинг шу даврига нисбатан гўшт етиштириш 7 процент, сут етиштириш 9 процент, тухум етишириш 10 процент ошди.

Ҳар бир сигирдан соғиб олинадиган ўртача сут миқдори 7 процент кўпайди, товуқларнинг тухум қилиши ошди.

Чорва ва парранда, сут ва тухум харид қилиш юзасидан белгиланган топшириқлар бажарилди.

Парник-теплицаларга ва очиқ ерга экилган эртанги сабзавотни харид қилиш плани атиги 48 процент бажарилди.

5,1 мингта трактор, 1,9 мингта трактор плуги, 3,4 мингта трактор культиватори, 252 та трактор сеялкаси етказиб берилди.

Қишлоқ хўжалигига минерал ўғилар етказиб бериш (тўйимли моддаларнинг 100 процентига айлантириб ҳисоблаганда) 458 минг тоннани ташкил этди, ёки ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 96 минг тонна кўп бўлди, химиявий озуқа қўшимчалари етказиб бериш 1,7 минг тоннани ташкил этди, ёки 0,2 минг тонна кўп бўлди.

СССРнинг озиқ-овқат программасини бажаришни таъминлайдиган тармоқларни ривожлантиришга 730 миллион сўмдан кўпроқ капитал маблағ сарфланди. Давлат маблағи ҳисобидан 6,2 минг гектар янги суғориладиган ер ишга солинди, 20 минг гектар майдонда илгаридан суғориб келинаётган ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, 20 минг гектар ерни яхшилаб текислаш, 35 минг гектар майдондаги суғориш системаларини қайта қуриш ва уларнинг сув таъминотини яхшилаш ишлари бажарилди.

Давлат капитал маблағи ҳисобидан 745 миллион сўмлик асосий фондлар ишга туширилди, ёки биринчи квартал плани 99,1 процент бажарилди. 1 миллиард 280 миллион сўм давлат капитал маблағи ўзлаштирилди. Шу давр учун белгиланган капитал маблағ лимитининг 97 процентидан фойдаланилди.

Капитал қурилишдаги мавжуд резервлар ва имкониятлардан ҳали ҳам тўла фойдаланилмаяпти.

СССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги, СССР Газ саноати министрлиги, СССР Рангли металлургия министрлиги, СССР Трактор ва қишлоқ хўжалиги машинасозлиги министрлиги, СССР Енгил ва озиқ-овқат саноати машинасозлиги министрлиги, СССР Медицина ва микробиология саноати министрлиги, СССР Давлат агросаноат комитети, Ўзбекистон ССР Балиқ хўжалиги давлат комитети, Ўзбекистон ССР Дон маҳсулотлари министрлиги ва бошқа министрликларнинг айрим корхона ҳамда ташкилотлари асосий фондларни ишга тушириш планини бажаришда энг кўп қолоқликка йўл қўйдилар.

Қурилиш-монтаж ташкилотлари бажарган пудрат ишлари ҳажми 0,2 процент камайди, меҳнат унумдорлиги 1,4 процент ошди.

Ўзбекистон ССР Нефть маҳсулотлари давлат комитети, Ўзбекистон ССР Мебель саноати министрлиги, Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти министрлиги, Ўзбекистон ССР Саноат паррандачилиги давлат комитети, Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги, «Главташкентстрой», Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети белгиланган пудрат ишлари ҳажмини бажармади.

Ўрта Осиё темир йўлининг Ўзбекистон территориясида жойлашган бўлимлари юк жўнатиш планини бажаришда, шу жумладан тошкўмир, минерал ўғит ва бошқа турдаги юкларни жўнатишда 88,2 минг тонна миқдорида орқада қолинишига йўл қўйди.

Ҳаво транспорти 1,1 миллион пассажир жўнатди. Қишлоқ хўжалик экинзорларини дорилаш соҳасидаги авиация-химия ишлари плани бажарилмади.

Автомобиль транспорти халқ хўжалиги юкларини планга нисбатан 8,7 миллион тонна миқдорида кам ташиб берди. Автобусларда 687,5 миллион пассажир ташилдики, план 99,1 процент бажарилди.

Ҳаракат составидан қониқарсиз фойдаланилди, ишга яроқли машиналарнинг бекор туришига, ремонт чўзилишига ва ремонт кутиб турилишига йўл қўйилди.

Алоқа корхоналари асосий фаолиятдан даромад олиш планини 102 процент бажарди, ўтган йилнинг шу даврига нисбатан бу даромад 8 процент кўпайди.

Ишчи ва хизматчиларнинг пул билан олган ўртача ойлик иш ҳақи 1987 йилнинг биринчи кварталида ўтган йилнинг шу давридаги 160 сўмдан 162 сўмга етди ёки 1,2 процент кўпайди. Колхозчиларнинг меҳнатига ҳақ тўлаш икки процент ошди.

Малакали кадрларнинг мустакам ўрнашиб қолиши мақсадида лойиҳа, қидирув ва лойиҳа-қидирув ташкилотларида, шунингдек халқ хўжалигининг бошқа баъзи тармоқларидаги ходимларига кўп йил ишлаганлиги учун бир йўла мукофот белгиланди.

Министрликлар, идоралар, бирлашмалар, корхона ва ташкилотлар халқ хўжалигининг ишлаб чиқариш тармоқлари ходимлари меҳнатига ҳақ тўлашнинг янги шароитларини жорий этишга тайёргарлик ишларини амалга оширмоқдалар. Меҳнат унумдорлигини ўстиришга ҳамда ставка ва окладларни ошириш учун зарур маблағларни қидириб топишга оид ташкилий-техникавий тадбирлар ишлаб чиқилмоқда.

Аҳоли ижтимоий истеъмол фондларидан 1,8 миллиард сўмга яқин, яъни ўтган йилнинг биринчи кварталига нисбатан 4,2 процент кўп тўлов ва имтиёзлар олди. Шу тўлов ва имтиёзларни қўшиб ҳисоблаганда ишчи ва хизматчиларнинг иш ҳақи ойига 240,6 сўмни ташкил этди.

Болаликдан инвалид бўлиб қолганларга бериладиган нафақалар миқдори оширилди, Улуғ Ватан уруши қатнашчиларига ва ҳалок бўлган ҳарбий хизматчиларнинг оилаларига қўшимча имтиёзлар белгиланди, никоҳ рўйхатга олинган пайтдан бошлаб бир йил мобайнида келин-кўёвлардан кам оилали гражданларга солинадиган солиқни ундириб олиш бекор қилинди.

Давлат ва кооператив савдосининг чакана товар обороти 3,4 миллиард сўмни ташкил этди.

Истеъмолдаги ижобий структуравий ўзгаришлар давом этди. Алкоголли ичимликлар сотиш қисқарди, товар оборотида уларнинг улуши камайди.

Гарчи гўшт маҳсулотлари сотиш бир мунча кўпайган бўлса ҳам, аҳолини шу маҳсулотлар билан таъминлашда узилишлар содир бўлиб турди.

Пойабзал, кийим-кечак, трикотаж буюмларнинг кўпгина турларига, айниқса модали ва оширилган қулайликдаги товарларга бўлган талаб тўлатўкис қондирилмади.

Савдога молларни ой мобайнида етказиб бериш, уларни сотиш бир маромда амалга оширилмаяпти.

Аҳолини айрим бинокорлик материаллари билан таъминлаш бирмунча яхшиланди. Бироқ маҳаллий бинокорлик материаллари билан савдо қилиш тўла-тўкис таъминланмаяпти.

Аҳолига ҳақ олиб хизмат кўрсатиш 324,0 миллион сўмликка (планга нисбатан 86,4 процентга) етди, ёки ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 13,8 процент кўпайди.

Аҳолига 117,0 миллион сўмлик, шу жумладан қишлоқ аҳолисига 54,2 миллион сўмлик маиший хизмат кўрсатилиб, маиший хизмат ҳажми умуман 10,0 ва қишлоқ аҳолисига кўрсатилган маиший хизмат ҳажми 13,8 процент кўпайтирилди. Айни вақтда ана шу кўрсаткич бўйича план бажарилмади.

Умумий овқатланишда ва хизмат кўрсатиш соҳасида кооперативлар тузиш ривожланиб бормоқда.

Давлат капитал маблағи ҳисобидан жами саҳни 632,4 минг квадрат метр ёки 1986 йилнинг биринчи кварталига нисбатан 8 процент кўп уй-жой бинолари фойдаланиш учун топширилди. Биринчи квартал плани 123 процент бажарилди.

7,9 минг ўринли умумий таълим мактаблари, 2,5 минг ўринли мактабгача тарбия муассасалари, 315 ўринли касалхоналар, ҳар сменада 1,6 минг беморни қабул қиладиган амбулатория-поликлиника муассасалари ва бошқа социал-маданий объектлар ишга туширилди.

Умумий таълим мактаблари ва касалхоналарни ишга тушириш биринчи квартал планлари бажарилмади.

Халқ хўжалигидаги ишчи ва хизматчилар 4,8 миллион кишини ташкил этди ёки ўтган йилнинг биринчи кварталига нисбатан 0,2 миллион киши кўпайди, колхозчилар (ижтимоий хўжалик) 0,7 миллион кишини ташкил этди.

(ЎзТАГ).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ЛОЙИҲАСИ МУҲОКАМАДА

ОБЛАСТИМИЗНИНГ барча партия комитетлари ва ташкилотларида КПСС Марказий Комитетининг «Меҳнаткашларнинг сиёсий ва иқтисодий ўқувини қайта қуришнинг асосий йўналишлари» лойиҳаси катта қизиқиш билан ўрганилмоқда. Айни вақтда коммунистлар бу лойиҳа ҳақида, уни янада такомиллаштириш тўғрисида ўз фикр-мулоҳазаларини билдирмоқдалар, таклифлар киритмоқдалар.

ФИКРЛАР, ТАКЛИФЛАР, МУЛОҲАЗАЛАР

— Лойиҳанинг маъқуллаб кутиб олиниши бежиз эмас, — деди **Тошкент район партия комитети методика кенгаши раиси Г. Б. ГЕЛЬДЕНБЕРГ.** — У жуда вақтида эълон қилинди. Халқ хўжалигининг барча тармоқларини жадал ривожлантириш, кишиларнинг фикрлашини тубдан ўзгартириш, ҳар бир совет кишиси томонидан жамият тараққиётининг объектив қонунларини чуқур билиш каби муҳим вазифалар қўйилган ҳозирги вақтда партия ва комсомол сиёсий ўқувининг шу давргача амалда бўлган формалари талабга жавоб бермай қўйди.

Шунинг учун ҳам уни такомиллаштириш зарур бўлиб қолди. КПСС Марказий Комитетининг лойиҳаси ҳам шу мақсадга қаратилгандир. Биз сиёсий ва иқтисодий ўқувни қайта қуришга қаратилган тадбирларни тўла қўллаб-қувватлаймиз. Айни вақтда айрим қўшимчалар қилишни истардик.

Аввало ўқишнинг муддатлари ҳақида. Бу жойларда ҳам кенг мунозарага сабаб бўлмоқда. Шу ҳақда турли-туман фикрлар айтилмоқда. Аслини олганда гап ҳар бир меҳнат коллективида, у шаҳарда ёки қишлоқда жойлашганидан қатъий назар, ўқув муддатларини мавжуд маҳаллий шароитларга мослаш ҳақида бормоқда. Масалан, қишлоқда сиёсий ва иқтисодий ўқув курсларида машғулотларни асосан қиш ойларида зичлаб ўтказиш таклиф этилмоқда. Бу ҳаммага тушунарли. **Шуни ҳисобга олиб, лойиҳада ўқувнинг аниқ муддатлари белгиланмаса-да уни маҳаллий шароитларга қараб ўтказишга рухсат берилса, деган мулоҳаза бор Бу бир мунча қулайроқ бўларди.**

КПСС Марказий Комитети лойиҳасида сиёсий ва иқтисодий ўқувнинг моддий-техника базасини анча мустаҳкамлаш зарурлиги таъкидланган. Шу вақтгача шундай база ҳақида деярли қайғурилмади. Партия ва комсомол маорифини яхшилашга тўсқинлик қилган энг асосий сабабларнинг бири ҳам шу эди. Дарсликлар, ўқув қўлланмалари, техника воситаларининг камлиги оқибатида ўқув машғулотлари кўп ҳолда зерикарли ўтганлиги ҳеч кимга сир эмас. Бу ҳақда илгари ҳам, кейинги вақтда, ҳам жуда кўп гапирилди, ваъдалар ҳам берилди. Лекин ғишт қолипдан кўчмади. Пропагандистларнинг юмуши осонлашмади.

Лойиҳада дарсликлар, қўлланмалар, ўқувнинг техника воситаларини етарли тайёрлаш назарда тутилган. Бу яхши, лекин ҳамма гап уни вақтида амалга оширишда қолган. Демоқчиманки, сўз ва иш бирлиги таъминланса. Акс ҳолда сиёсий маориф соҳасини қайта қуришга тўла эришиб бўлмайди. **Дарсликларда машғулотларга тайёрланиш юзасидан методик маслаҳатлар ҳам ўз аксини топса яхши бўларди. Айни вақтда у ёки бу мавзуни ўтиш учун нималарга эътибор бериш лозимлиги, семинар вазифалари ҳам кўрсатилишини истар эдик.** Қисқаси, бу дарсликлар ва қўлланмаларда пропагандист учун лозим бўлган барча нарса бўлиши лозим. Бу уларнинг машғулотларга пухта тайёрланишлари учун ёрдам берарди.

— КПСС Марказий Комитетининг лойиҳасида партия, комсомол сиёсий ва иқтисодий ўқувининг бундан кейинги тартиби белгилаб берилган, — дейди **Бекобод район партия комитети сиёсий маориф кабинети мудири Р. М СОЛИҲОВА.** — Бунда ҳозир шиори жадаллаштириш бўлиб қолган давримиз талаби тўла ҳисобга олинган. Биз лойиҳани маъқуллаймиз.

Айни вақтда айтадиган фикр-мулоҳазаларимиз ҳам бор. Аввало партия ўқувининг структурасини пухта ўйлаб кўриш керак. Бу масалага чуқур ёндошиш, тўпланган тажрибани ҳар томонлама ўрганиш, ўқувнинг шу вақтгача ўз самарасини кўрсатиб келган ижобий томонларини янада ривожлантиришни ҳам эсдан чиқармаслик лозим. **Лойиҳада берилаётган структура жуда кенгга ўхшайди. Курсларни бирлаштириш ёки ихчамлаштириш ҳақида ўйлаб кўриш зарур.** Шундай қилинса пропагандист кадрлар тайёрлаш муаммоси ҳам енгиллашади.

Пропагандистлик жуда машаққатли вазифа, айримлар ўйлаганидек енгил-елпи иш эмас. **Шуни ҳисобга олиб улар ҳақида ғамхўрликни кучайтириш зарур. Лойиҳада пропагандистларни рағбатлантиришнинг айрим формалари айтилган. Бизнингча уларнинг турини янада кўпайтириш керак.**

Коммунистик меҳнат мактаблари ўрнига сиёсий мактаблар ташкил этиш назарда тутилган. Биз бу тадбирни қувватлаймиз. **Лекин айни вақтда социалистик хўжалик юритиш мактаблари ҳам ташкил этишни лозим деб ҳисоблаймиз. Уларда машғулотларни ҳафтада бир марта ўтказиб, ўқувчиларни социалистик хўжаликни юритишнинг жорий қилинаётган принципиал янги шакллари билан таништирилади. Машғулотлар мавзуларини бир йилда бир марта ўтмасдан тез-тез, масалан узоғи билан икки-уч ойда қайтарилса, уни ўзлаштириш яхши бўларди.**

Яна бир фикрни ўртага ташламоқчиман. Пропагандистлар идеология ходимлари ҳисобланади. Уларни қанча эъзозласак, ҳурмат қилсак ҳам арзийди. Худди шулар партия ва ҳукуматимиз сиёсатини кенг меҳнаткашлар онгига етказадилар. Худди шулар меҳнаткашлар куч-қудратини ҳар бир коллектив, демак мамлакатимиз олдида турган вазифаларнинг бажарилишига сафарбар этишга кўмаклашадилар. **Шундай экан, нима учун республикамизда «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган пропагандист» деган унвон йўқ. Одатда энг яхши тарғиботчиларимизга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими» унвони берилади. Ҳамма нарсани ўз номи билан аташ керак. Хизмат кўрсатган лектор, хизмат кўрсатган пропагандист унвонлари жорий этилса айни муддао бўларди.**

Бирга ишлаймизми бирга ўқийлик, деган фикрлар ўртага ташланмоқда. Мен бунга қўшилмайман. Бирга ишлайдиганларнинг маълумоти, билим даражаси турлича бўлади. Ахир, инженер билан оддий ишчини бир курсга жалб қилиб бўлмайди-ку. Масаланинг шу томонини ҳам ҳисобга олиш, яъни ўқиш ҳам табақаланган бўлиши лозим.

● КОММУНИСТИК меҳнат зарбдори Николай Журавлев 38 йилдан бери 2-трамвай депосида ишлайди. Ветеран ишчи бир неча йилдирки депонинг илғор электр-ремонтчилар бригадасига етакчилик қилиб келаяпти. У ўз вазифасини сидқидилдан бажариб, меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлик байрамини муносиб совғалар билан кутиб олаяпти.

М. Нуриддинов фотоси.

Болаларимиз яйраб дам олишсин

Пионер ёзи яқинлашмоқда. Республикамиздаги юз минглаб болалар каникулни пионер лагерлари, спорт-соғломлаштириш ҳамда меҳнат ва дам олиш лагерларида ўтказадилар.

Болаларнинг ёзги дам олишини уюштириш ва ўтказиш республика комиссиясининг 28 апрель куни Тошкентда бўлиб ўтган мажлисида шу ҳақда гапирилди. Бу комиссияга Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети раиси Ҳ. Алимова бошчилик қилмоқда.

Ўзбекистон ССР Давлат агросаноат комитети системасида болаларнинг ёзги дам олишига тайёргарлик масаласига катта эътибор берилди. Ушбу давлат комитетининг область ва район бўлинмалари бу борада зарур ташкилотчилик ишини олиб бормаётганликлари таъкидлаб ўтилди. Чунончи, республика Давлат агросаноат комитети системасидаги 448 та пионер лагерининг 225 таси капитал ремонтдан чиқарилиши ва реконструкция қилиниши лозим.

Комиссия каникул бошланишига қадар лагерларни болаларни қабул қилиб олишга тайёр қилиб қўйиш учун қисқа муддат ичида ремонт-қурилиш ишларини авж олдириб юборишни тавсия этди.

Комиссия 1987 йил иш планини тасдиқлади, болаларнинг соғлом ва фойдали дам олиши учун зарур шароитлар яратиш юзасидан тадбирларни белгилади. (ЎзТАГ).

ИНСОН. ЖАМИЯТ. ҚОНУН

ЯККА ТАРТИБДАГИ МЕҲНАТ ФАОЛИЯТИ ТЎҒРИСИДА

Мамлакатимизда КПСС XXVII съезди кўрсатмаларига биноан аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ва халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни ривожлантириш жадаллаштирилмоқда. Бунда СССРнинг 1 Майдан кучга кирадиган «Якка тартибдаги меҳнат фаолияти тўғрисида»ги қонуни катта аҳамиятга эга бўлади.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети шу йил 17 апрелда якка тартибдаги меҳнат фаолияти турлари ҳақидаги қарорни қабул қилди. Унга кўра якка тартибдаги меҳнат фаолияти билан шуғулланувчи гражданларга патентлар ва рўйхатга олиш гувоҳномалари берилади. Қарорда уларнинг ҳар йили тўлайдиган солиқ ҳажмлари ҳам белгиланди.

Тўқиладиган маҳсулотлар тайёрлаш ва уларни сотиш билан шуғулланувчи гражданлар патент учун йилига 170 сўм, сунъий гул ва гулчамбарлар тайёрловчи кишилар 230 сўм, мусиқа асбоблари ясовчи ва сотувчилар 510 сўм, уй-жой қурувчилар, ремонт қилувчилар, уй-жойларни жиҳозловчи ва ободонлаштирувчи, дала-боғ уйчалари, гараж ва бошқа хил иморатлар солувчи усталар 450 сўм, дурадгорлик билан шуғулланувчи ҳамда дурадгорлик буюмлари ясовчилар, шунингдек, фотография билан шуғулланувчи ҳамда гражданлар буюртмалари асосида бошқа хил фото ишларини бажарувчилар 400 сўм, эшиклар ва мебелларга қоплама қилувчилар, қулфларни ремонт қилувчи ва ўрнатувчилар 250 сўм, рўзғор машиналари ва приборларни ремонт қилувчилар 320 сўм тўлайдилар.

Радио ва телевизион аппаратларни ҳамда мусиқа асбобларини, шунингдек, пойабзалларни ремонт қилиш, тозалаш ва созлаш ҳуқуқини олиш учун патентлар 300 сўм миқдорида белгиланди.

Гражданларга ўзларининг шахсий автомобиллари ва бошқа транспорт воситаларида хизмат кўрсатиш ҳуқуқи бериладиган патент учун 560 сўм тўланади. Чинни-фаянс идишларни ремонт қилувчилар 210 сўм, соатларни тузатувчилар патент учун 600 сўм тўлайдилар.

Стенография билан шуғулланиш, машинкада ёзиш ҳамда муқовалаш ишларини бажариш, одамларни медицина тарозиларида тортиш, сотиш мақсадида аквариум балиқларини кўпайтириш учун бериладиган патентлар учун 100 сўмдан, гравюра ишлари патентига 340 сўмдан, пичоқларни, асбобларни ва бошқа буюмларни чарҳлаш билан шуғулланиш ҳуқуқини берадиган патентларга 150 сўмдан тўланади.

Республика Министрлар Совети қарорида гражданлар уюштирадиган тўйларга, тантаналарга ва бошқа тадбирларга хизмат кўрсатиш юзасидан якка тартибдаги меҳнат фаолияти ҳам кўзда тутилди. Чунончи, шундай тадбирларга хизмат кўрсатиш учун вокал-ижрочилик фаолияти ҳуқуқини берувчи патент миқдори 800 сўм қилиб белгиланди. Созандалар 350 сўм, рақсчилар 500 сўм тўлайдилар.

Ана шундай тантаналарда таомлар тайёрлаш ҳуқуқини олиш учун патентга 300 сўм тўлаш даркор. Тантаналарда чойхоначилик қилиш, радио аппаратларини, мусиқа асбобларини ва бошқа буюмларни бериб туриш сингари майда хизматлар патенти 100 сўм миқдорида белгиланди.

Енгил автомобиллар ва бошқа хил транспорт воситаларига техник хизмат кўрсатиш ва ремонт қилиш ҳуқуқи учун 670 сўм тўлаш лозим.

Якка тартибдаги меҳнат фаолиятининг айрим турлари патентлар асосида ҳам, рўйхатга олиш гувоҳномалари асосида ҳам амалга оширилади. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ана шу фаолият турларини аниқлаб, шундай ишлар билан шуғулланувчиларга солинадиган йиллик солиқ миқдорини белгилаб берди. Масалан, хонадонларда нон ёпиш ва сотиш учун 1400 сўм, кийим-кечак тикиш ва сотиш, тақинчоқлар ва галантерея буюмларини тайёрлаш ва сотиш учун 1000 сўм, миллий бешиклар, сандиқлар, эшиклар ва дераза ромлари ясаб сотиш учун эса 1100 сўмдан тўланади.

Тунукадан буюмлар ясаб сотувчилар 750 сўм, тандир ясовчилар эса 700 сўм тўлаб, патент олишлари мумкин.

Якка тартибдаги меҳнат фаолиятининг бошқа турлари рўйхатга олиш гувоҳномалари бўйича амалга оширилади.

Ҳар йили тўланадиган солиқ миқдори 1987 йил 1 майдан белгиланади.

Гражданларга якка тартибдаги меҳнат фаолияти билан шуғулланиш учун рухсат тўлиқ бўлмаган йил давомида берилса, патент учун ўша қолган ойларга қараб пул тўланади. Аммо якка тартибдаги меҳнат фаолиятини амалга ошириш бир ой давомида 15 календарь кунидан ошган тақдирда бу фаолият тўлиқ календарь ой мобайнида бажарилган деб қаралади.

Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советига, халқ депутатлари областлар ва Тошкент шаҳар Советлари ижроия комитетларига патентлар учун маҳаллий шарт-шароитларни ва бошқа вазиятларни ҳисобга олган ҳолда тўланадиган ҳақ миқдорини камайтириш ёки ошириш ҳуқуқи берилди. Бунда юқорида белгиланган миқдорларнинг 30 проценти атрофида тўланадиган ҳақ оширилиши ёки камайтирилиши мумкин.

Ўзбекистон ССР Молия министрлигига иқтисодий ва бошқа имкониятлар мавжудлигига қараб патентлар учун тўланадиган ҳақ миқдорларини ўзгартириш тўғрисида Ўзбекистон ССР Министрлар Советига таклифлар киритиш топширилди. Улар ўзгартишлар киритиш тўғрисидаги таклифлар киритилган йилдан кейинги йилнинг 1 январида жорий этилади.

СССР қонунчилигига биноан якка тартибдаги меҳнат фаолиятининг тақиқланган турларидан ташқари Ўзбекистон ССР территориясида шамлар, иконалар ва черков анжомлари, паранжи ва сачвон тайёрлаш ва сотиш, турли хилдаги босма материаллар ва фото маҳсулотларини кўпайтириш, грампластинкаларни, кинофильмларни, видеофильмларни ва магнитофон ёзувларини кўп нусхада чиқариш, пиллани қайта ишлаш, химия, ип газлама ва бошқа толалардан газламалар ҳамда бошқа маҳсулотлар тўқиш ва сотиш ман этилади.

ТАНҚИДЛАРДАН ҚАНДАЙ ХУЛОСА ЧИҚАРИЛДИ

МАИШИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШНИ ҚАЙТА ҚУРАЙЛИК

Тошкент область партия комитетида область маиший хизмат бошқармаси бошлиғи коммунист С. Азимовнинг Тошкент область XXII партия конференциясида билдирилган танқидий мулоҳаза ва таклифларни амалга ошириш юзасидан бажараётган ишлари юзасидан ҳисоботи тингланди.

Шу нарса таъкидландики, меҳнаткашларга маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш юзасидан ўтган давр мобайнида бир қатор тадбирлар амалга оширилди, хизмат тармоғи кенгайди, моддий-техника базаси мустаҳкамланди. Ўтган йили 164 та маиший хизмат объектлари очилди, 40 дан ортиқ хизмат тури жорий этилди, хизмат кўрсатиш ҳажми 13 процентдан кўпроқ ошди.

Тармоққа раҳбарлик услуби ва методи такомиллашди. Раҳбарларни ва иш ўринларини аттестациядан ўтказиш, область маиший хизмат бошқармаси Советида тармоқ ташкилотлари раҳбарларининг ўз мансаб вазифаларини қандай адо этаётганликлари, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, ходимлар масъулиятини ошириш юзасидан бажараётган ишлари бўйича ҳисоботларини тинглаб бориш йўлга қўйилди.

Бироқ кўрилган тадбирлар ҳамон бу муҳим тармоқни кескин ривожлантиришни таъминлай олмаяпти, қайта қуриш ниҳоятда сусткашлик билан бораяпти. Пировардида ўтган йили хизмат кўрсатиш планлари бажарилмай қолди. Бу йил ҳам маиший хизмат кўрсатиш корхоналарининг ярми план топшириқларини бажара олмаяпти.

С. Азимов бошқарма раҳбари сифатида ўз бўлинмаларида аниқ иш маромини таъминлай олмаётганлиги учун ҳам шундай ҳоллар келиб чиқаяпти. Маиший хизматда эришилган даража ҳали аҳолининг ўсиб бораётган талабларига тўла жавоб бермайди. Ҳар бир киши учун кўрсатилаётган маиший хизмат ҳажми Украина, Белоруссия каби республикаларнинг областларида кўрсатилаётган хизмат ҳажмидан икки баравар камдир.

Маиший хизмат ходимлари буюртмаларни бажариш муддатларига кўп ҳолларда риоя этмайдилар. Бу ҳол одамларда норозилик туғдирмоқда. Ишлаб чиқариш ва хизмат маданияти ҳамон пастлигича қолмоқда. Илғор тажрибалар, хизмат кўрсатишнинг янги усуллари секинлик билан жорий қилинмоқда.

Саноат корхоналарида маиший хизмат шахобчаларини ривожлантириш эътибордан четда қолаяпти. 120 та йирик саноат корхоналаридан фақат 73 тасида стационар устахоналар, комплекс қабул пунктлари очилган, холос. Қишлоқ районларидаги аҳвол ҳам яхши эмас. Қишлоқларда ишлаб турган маиший хизмат объектларининг учдан икки қисми мослаштирилган хоналарга жойлашган. Стационар маиший хизмат уйлари умуман йўқ. Ҳар олти колхоз ва совхоздан бирида комплекс қабул пунктлари ташкил этилган, холос. Ҳар уч хўжаликнинг бирида хизматнинг нари борса икки тури кўрсатилаяпти.

Тармоқдаги камчиликларни тугатишда раҳбарларга нисбатан талабчанлик бўшаштириб юборилган. Ўтган йили буюртмачилар ҳақига хиёнат қилиш, уларни алдаш, нарх прейскурантига амал қилмаслик натижасида 26 минг сўм, буюртмалар сифатсиз бажарилганлиги учун эса 105 минг сўм реализация планидан чиқарилди. Бу фактларнинг ҳаммаси С. Азимовнинг ўзи раҳбар бўлган тармоқда қайта қуришни амалга оширмаётганлигидан далолат беради. У кучларни тенг тақсимламаяпти, жорий масалаларни ҳал этишда қўл остидаги ходимларга ишонч билдирмаяпти, маиший хизматнинг хўжалик механизмига чуқур кириб бормаяпти.

С. Азимов ишда йўл қўйилган камчилик ва нуқсонларни бартараф этишда шахсан масъул эканлиги уқтирилди. Область маиший хизмат бошқармаси аппарати раҳбарлиги ва партия ташкилоти хизматни ривожлантириш ва янги формаларини жорий этишга алоҳида эътибор беришлари, хизмат корхоналари иқтисодий фаолияти даражасини ошириб, уларнинг асосий қисмини 1988 йилдан тўла хўжалик ҳисобига ўтказишлари зарур.

ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ МАРКАЗ

Янгийўл районидаги «Партия XXI съезди» колхози клуби ёнида ташкил этилган ижтимоий-сиёсий марказ ҳамиша коммунист ва комсомоллар билан гавжум. Сиёсий ўқув ва иқтисодий таълим системасидаги машғулотлар шу ерда ўтказиляпти. Хоналар ўқувга оид методик қўлланмалар, кўргазмали агитация воситалари билан жиҳозланган.

Машғулотларнинг бирида тингловчилар пудрат усулининг ўзига хос томонларини ўргандилар. Яна бир машғулот беш йиллик истиқболларига бағишланди. Иқтисодий таълим мактаби тингловчиларига колхоз раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони М. Мараҳимов бошқарув системасини ихчамлаштириш, тежамкорлик режимини кучайтириш юзасидан олиб борилаётган ишлар тўғрисида гапириб берди. Колхоз раисининг маданий ишлар бўйича ўринбосари Н. Расулов суҳбати маданий ҳаётда рўй бераётган ўзгаришларга бағишланди.

Бундай қизиқарли суҳбатлар ижтимоий-сиёсий марказда тез-тез ўтиб турибди.

А. НАБИХЎЖАЕВ, жамоатчи мухбир.

МЕТАЛЛОЛОМ—ВАТАНГА

Областда апрель ойида металлолом ва қора металл чиқити тайёрлаш (топшириш) плани ва қўшимча топшириқларнинг бажарилиши тўғрисида 16 апрелгача бўлган МАЪЛУМОТ

Планга нисбатан процент ҳисобида

Шаҳарлар:	
Тошкент	44,7
Нариманов	53,8
Бекобод	51,2
Оҳангарон	48,8
Ангрен	42,2
Чирчиқ	41,9
Олмалиқ	38,7
Янгийўл	36,7
Янгиобод	26,1
РАЙОНЛАР:	
Паркент	61,8
Коммунистик	47,0
Ўрта Чирчиқ	41,4
Бўстонлиқ	40,7
Оржоникидзе	37,8
Бекобод	37,4
Тошкент	37,3
Калинин	37,0
Оққўрғон	30,9
Янгийўл	29,4
Оҳангарон	28,8
Пискент	25,0
Чиноз	25,0
Бўка	24,6
Ғалаба	22,7
ОБЛАСТЬ БЎЙИЧА	40,1

Иккиламчи қора металл тайёрлаш (топшириш) планининг биринчи квартал якуни шуни кўрсатдики, кўплаб корхона, ташкилот ва хўжаликлар белгиланган топшириқларни бажармадилар. Айнан эса: Тошкент трактор заводи — 1166 тонна, «Ташсельмаш» заводи — 906 тонна, «Узбексельмаш» бирлашмаси — 224 тонна, мотор заводи — 206 тонна, экскаватор заводи — 260 тонна, шахта қурилиш бошқармаси — 227 тонна, Ангрен юк ортиш-транспорт бошқармаси — 91 тонна, Ангрен кўмир разрези — 85 тонна металлоломни кам етказиб бердилар. Натижада Ангрен, Нариманов шаҳарлари, Ҳамза, Куйбишев, Бўка, Ўрта Чирчиқ районларининг айрим меҳнат коллективлари металлолом ва қора металл чиқити топшириш планларини барбод қилдилар.

Корхона, ташкилот ва муассасаларнинг раҳбарлари бундан буён металлолом топшириш суратларини ошириш чораларини кўриб, ишнинг бир маромда олиб борилишини таъминлашлари керак.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

12 ФЕВРАЛЬ, 1987 ЙИЛ.

«Ветеранлар нега ранжишмоқда?»

Юқоридаги сарлавҳали мақолада Қорахитой қишлоқ Советининг депутати, ветеранлар Советининг раиси, Улуғ Ватан урушининг қатнашчиси, мактаб директори, депутат Парпи Умаралиевнинг сайловчилар талабларини амалга оширишига тўғаноқ бўлаётганлар танқид қилинган эди. Мақола юзасидан жавоб хати олинди.

ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ОҲАНГАРОН РАЙОН СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ РАИСИ М. ҚОДИРАЛИЕВ юборган жавобда мақола юзасидан текшириш ўтказилганлиги, унда кўрсатилган қатор фактлар тасдиқланганлиги айтилади, депутатлар билан ишлаш ўз ҳолига ташлаб қўйилганлиги эътироф этилади. Жумладан, П. Умаралиев сайловчилар ўртасида обрў-эътиборга сазовор бўлгани учун икки марта қишлоқ Советига депутат қилиб сайланган. У сессияда ветеранлар Совети раиси ва депутат сифатида ўз фикр-мулоҳазаларини айтиш учун сўз сўраган вақтида илгаридан тайёрлаб қўйилган рўйхатни бузмаслик учун унинг илтимоси қондирилмаган. Бу билан депутатнинг ҳуқуқ ва бурчлари ҳақидаги тартибларнинг бузилишига йўл қўйилган. Бундан ташқари қишлоқ Совети раисининг ўринбосари К. Тоиров Улуғ Ватан уруши инвалидларига ва урушда ҳалок бўлганларнинг оилаларига қонунларда белгиланган ёрдамларни ва енгилликларни бериш ўрнига қонунни бузиб, ўз билганича иш тутган. Шунингдек, қишлоқ Совети уй-жойи ҳамда томорқаси бўлганларга ер ҳақидаги қонунларни бузиб, жой ажратиш ҳақида қарор чиқариб берган. Қишлоқ Советининг раиси У. Арслонова томонидан ер ажратиш ҳақидаги нотўғри чиқарилган қарорлар бекор қилинди. П. Умаралиевга ҳам ер участкаси нотўғри берилганлиги учун бу ҳақдаги қарор ҳам бекор қилинган.

Қорахитой қишлоқ Советининг раиси У. Арслонова, унинг ўринбосари К. Тоировнинг депутатлик статуси ҳақидаги қонунларни, ердан фойдаланиш ҳақидаги қонунларни қўпол равишда бузганликлари ҳақидаги жавобгарлик масаласи район Советининг навбатдаги сессиясида кўриб чиқилади.

БЕШ ЙИЛЛИК ВАХТАСИДА

● «СССР 50 йиллиги номли Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасида герметик кабинали универсал тракторлар ишлаб чиқарила бошланди. Улар давлат қабули назоратидан муваффақиятли ўтмоқда. Суратда: агропром базасига келтирилган ана шундай тракторлар машиналардан туширib олинаяпти.

М. НУРИДДИНОВ фотоси.

ЭҲТИЁЖНИ ҲИСОБГА ОЛИБ

БОЗОРДАГИ ҚУЛАЙЛИК

АНГРЕН шаҳридаги колхоз бозори, айниқса, дам олиш кунлари одамлар билан гавжум бўлади. Яқин вақтларгача бу ерда дурустроқ ошхона йўқлигидан бозорга келганлар анча қийналишарди. Биз, кексалар ҳам шаҳар ва қишлоқ аҳолисини ўзаро боғлаб турадиган бу колхоз бозорида ҳамма қулайликлар яратилишини орзу қилардик.

Мана, ниҳоят Ангрен шаҳар умумий овқатланиш идораси колхоз бозорида янги ошхона биноси қуриб берди. Ҳозир бу ерда пазандалар Йўлдош ва Шаҳри Икромовалар тайёрлаётган чучвара, лағмон каби миллий таомлар ҳаммага манзур бўлмоқда. Лекин хўрандалар кун сайин кўпаяётгани учун жойлар торлик қилиб қоляпти. Умумий овқатланиш идораси раҳбарлари ошхонани бироз кенгайтириб, стол-стулларни кўпайтиришса, аҳоли учун янада қулай бўларди.

Т. ШЕРАЛИЕВ.

Комсомол йўлланмаси билан

ВЛКСМ XX СЪЕЗДИ НОМИ БЕРИЛДИ

Ҳозирги кунда Бутуниттифоқ зарбдор қурилишларида областимиздан борган кўплаб йигит-қизлар фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Яқинда 20 кишилик яна бир отряд Иваново областига жўнаб кетди. Отрядга ВЛКСМ XX съезди номи берилди. Қалб амри билан Россиянинг ноқоратупроқ зонасини ўзлаштиришга отланган ёшлар орасида оққўрғонлик чорвадор Мухиддин Ўсаров, ғазалкентлик қурувчи Оғабек Назаралиев, Ғалаба районидан транспортчи Абдуқаҳҳор Умаров каби қалби олов вакилларимиз бор.

Отрядга Нурсеит Султонов командирлик қилмоқда. Нурсеит комсомолда чиниққан, бир неча касбни эгаллаган йигитлардан. У ўз отрядига аъзо бўлган йигит-қизлар билан яқиндан таниш. Отряд аъзолари Ивановога етиб борган кунларининг эртасигаёқ ишга киришиб кетдилар. Улар янги ерларни ўзлаштириб, кўркам посёлкаларнинг қурилишида қатнашмоқдалар.

Ҳозир яна бир отряд тузилмоқда. Бу отряд Хабаровск ўлкаси томон йўл олади. У ерда «Дальсельмаш» заводи қурилмоқда. Шу улкан объектни муддатидан олдин ишга туширишга областимиз вакиллари ҳам ўз ҳиссаларини қўшишга азму қарор қилганлар.

Р. АЗИМОВ, область комсомол комитети инструктори.

• БИЗНИНГ СУҲБАТ •

САНЪАТКОРЛАР ОИЛАСИ

СОВЕТ турмуш тарзининг ўзига хос хусусиятларидан бири — оилавий ишчилар, санъаткорлар, хизматчиларнинг фаолият кўрсатишидир. Жумладан, санъаткорлар орасида ҳам оилавий сулолалар бор. Ўзбек санъатида ёрқин из қолдирган Ўзбекистон ССР халқ артисти Карим Зокиров ва унинг умр йўлдоши Шоҳиста Зокирова оиласининг давомчилари Жамшид ва Гавҳар Зокировлар Ҳамза номли ўзбек Давлат академик театрида хизмат қилишмоқда. Бу санъаткорлар ўзларининг маҳоратлари билан театр саҳнаси ва кино экранида бир қатор эсда қоларли образлар яратишди. Қуйида Зокировлар билан бўлган суҳбатни эътиборингизга ҳавола этамиз:

МУХБИР: — Гавҳар опа, Жамшид ака, санъатга, актёрликка бўлган қизиқишингиз қандай бошланганлиги ҳақида гапириб берсангиз.

Г. ЗОКИРОВА: Санъат ва адабиётга ёшлигимдан жуда-жуда қизиқаман. Актриса бўлиш эса менинг орзуим эди. Эсимда, бир куни адабиёт дарсида «Ким бўлсам экан?» деган темада иншо ёздик. Мен актёр бўлишни орзу қилишимни айтдим. Шунда дугоналарим иншомни ўқиб, «ҳе, артист бўлар эмиш» деган киноявли гапларни қилишган эди. Лекин кучли интилиш мени Тошкент театр ва рассомчилик санъати институтига етаклади. Имтиҳонларни муваффақиятли топширдим. Орзуим ушалгандан жуда бахтиёр эдим. Кейинчалик 3-курсда ўқиб юрган пайтларимда Жамшид акам билан танишдим. Бу киши ижодимга катта таъсир кўрсатдилар.

Ж. ЗОКИРОВ: «Сен — комик актёрсан», — деган эди устозим Х. М. Кожевников, ёшликдан санъатга иштиёқ, қизиқарли ҳажвия ва эртак, латифаларни кулгили қилиб айтиб беришимни кўриб.

Санъаткор бўлиб етишишимда марҳум Ботир акамларнинг ҳам таъсири катта бўлган. Институтда ўқиш давомида мен яна бир юксак бахтга эришдим. Гавҳарни топдим, у билан турмуш қурдик. Институтни битиргандан сўнг бизга Ҳамза театрига йўлланма беришди. Мана, 16 йилдирки, Гавҳар билан ана шу даргоҳда ишлаб келяпмиз.

— Ўзбек совет қўшиқчилик санъати ривожланишида хушовоз хонанда, Ўзбекистон ССР халқ артисти Ботир Зокировнинг муносиб ҳиссаси бор. Айниқса, у ўзбек эстрада санъати тараққиётига катта улуш қўшди. Унинг оммавийлашиши йўлида жон куйдирди. Шу ўринда акангиз ҳақидаги хотираларингиздан бир лавҳа сўзлаб беришингизни истардим.

Ж. З: Қизиқ бир воқеани ролга кириб айтиб берганимда Ботир акам: «Талантинг бор, сендан яхши актёр чиқиши мумкин», — деган эдилар. — Акамнинг қўшиқларини ўзимиз ҳам завқ билан тинглардик. Улар билан бирга кичик-кичик интермедиялар, ҳажвияларни машқ қилардик. Қийналган пайтларимда йўл-йўриқ кўрсатиб, камчиликларимни йўқотишга ёрдам берардилар. У киши мени ҳар доим театр саҳнасида кўришни орзу қилиб, ниҳоят орзуларига ҳам эришдилар. Лекин минг афсуски, бевақт ўлим уларни биздан жудо қилди.

Эсимда, Ботир акам касалхонада ётган пайтда, врачлар бир дори керак бўлиб қолганини айтишган эди. Уни зўрға қидириб топдик. Лекин ёрлиғига итальянча ёзилган экан. Уни ҳеч ўқий олмадик. Қанча медицина ходимларига кўрсатсак ҳам барибир бўлмади. Кейин итальянча тилни биладиган бир ўқитувчи дорининг номини ўқиб берди. Шу куни биз Гавҳар билан шу қадар хурсанд бўлдикки, бамисоли дунёга сиғмай кетдик. Қувонганимиздан дорини олдик-да, кечаси соат бирларда йўлга тушдик. «Энди акамиз, албатта, тузаладилар» дердик, кўзимиз тўла севинч ёши билан... Хурсандлигимиздан пиёда йўл юриб касалхонага қандай етиб келганимизни ҳам билмай қолибмиз. «Мана, дорини топдик, энди, албатта, тузалиб чиқадилар-а, шундаймиʼ?» қувончимиз ичимизга сиғмай, биримиз қўйиб, биримиз врачдан сўрардик. «Ҳа, бўлмасам-чи, албатта, соғайиб кетадилар» деди врач ҳам кўзларига ёш олиб.

Тун. Соат тўртлармиди. Ҳаво тоза, ҳамма ширин уйқуда... Яшаш қандай яхши-а! Айниқса, мана шундай бахтли кунларда дунёга инсон бўлиб келганлигингдан севиниб кетасан. Мана шу унутилмас бир кун сифатида ёдимизда сақланиб қолган...

— Театрингизда ёшларга муносабат қандай?

Г. З: Янги ишга келган ёшларни коллективимиз яхши кутиб олади. Уларга театримизнинг устоз актёрлари қийин масалаларда ёрдам беришади, йўл-йўриқ кўрсатишади. Коллективимизда яхши бир анъана бор. Театрга келган ҳар бир ёш актёрга роль бериб, уни синаб кўришади, камчиликларини рўй-рост айтишади. Мен ҳам ишга келганимда Уйғуннинг «Парвоз» пьесасидаги Санам ролини топширишди. Тўғриси, унча чўчимадим... Негаки, театр коллективи менга мадад бўлди. «Агар қилсанг ҳаракат, ишингда бўлади баракат» деганларидек, ҳамма касбда ҳам масъулият сезсанг, бор вужудинг билан ишга берилсанг, албатта, муваффақият келтиради.

— Жамшид ака, Зокировлар оиласини кўпчилик қўшиқчилар оиласи сифатида яхши билади. Мана, сиз театрда актёрсиз, телевизор орқали ҳажвий қўшиқларингиз билан кўпгина мухлислар орттиргансиз, кинофильмларда ҳам тез-тез роллар ўйнаб турасиз. Бу ишларнинг ҳаммасига қандай улгурасиз?

Ж. З: Қўшиқ айтишни ёшликдан яхши кўраман. Албатта, бунда оилавий муҳитнинг ҳам таъсири катта. Лекин асосий сабабчилар деб Любовь Лехнова ва Аваз Бо қиевларни ҳисоблайман, шулар қаторида Гавҳар ҳам мени қўшиқ айтишга ундаганлардан. Улар менга телевидение орқали кўрсатиладиган «Янги йил базми»ни олиб боришни таклиф қилишди. Бу кўрсатувда «Палов» номли илк қўшиғимни ҳам ижро этдим.

Ҳақиқий санъаткор, хоҳ у театр саҳнасида образ яратсин, хоҳ концерт залида қўшиқ куйласин, хоҳ кинофильмда роль ўйнасин, бундан қатъий назар, томошабинни ўзига жалб эта олиши, унинг меҳр-муҳаббатини қозониши, замондошларимизнинг орзу-умидларини ифодалаши, кишиларни маънавий жиҳатдан баркамол бўлишларига даъват этмоғи лозим.

Инсонда ўз касбига нисбатан иштиёқ бўлса, ўзига берилган имконият ва вақтдан тўғри фойдаланса, у ҳамма мақсадига эришиши мумкин. Шу ўринда айтиш кераки, кишининг эзгу мақсадларга етишишида, аввало, оиладаги муҳитнинг таъсири катта. Хусусан, бизнинг Гавҳар билан ҳамкорликдаги ижодий ишларимиз кўп нарсаларга улгуришимизга ва мавжуд қийинчиликларни енгиб ўтишимизга яқин ёрдам бермоқда.

— Гавҳар опа, қайта қуришни ўз фаолиятингизда қандай тушунасиз?

Г. З: КПСС XXVII съезди ва кейинги Пленумларда айтиб ўтилганидек, меҳнаткашлар онги ва тушунчаларини чуқур ўрганиш масаласига эътибор бериш ҳар бир санъаткорнинг вазифасидир. Ҳамма соҳада қайта қуриш кетаётган бир пайтда театримизда ҳам турли тадбирлар амалга оширилмоқда. Мен театр фаолиятидаги қайта қуришни ўз ҳаётим билан боғлаб гапираман. Шу кунларда томошабинларни спектаклларга жалб қилиш, ғоявий-бадиий қимматидан баҳраманд бўлишга ундаш, тарғибот-ташвиқот ишлари қизғин олиб борилаяпти. Ҳар бир томошабин қалбига кира олиш, унга маънавий таъсир ўтказиш, ҳаёт муаммолари тўғрисида ўйлашга мажбур этиш керак, деб ўйлайман. Ҳозир баъзи бир мактабларда «Театр бурчаклари» ташкил этилган. Улардан саҳна санъатига боғлиқ бўлган тарихий саналар, турли спектакллар ҳақида маълумотлар, устоз санъаткорларнинг фотосуратлари, шаҳримиз театрларида қўйилаётган пьесалар ҳақидаги стендлар ўрин олганлигини кўришимиз мумкин.

Биз яқинда Жамшид акам билан пойтахтимизнинг Октябрь районидаги 40-ўрта мактабда «Театр ва томошабин» деган мавзуда юқори синф ўқувчилари билан суҳбат ўтказдик. Бу учрашув қизиқарли ўтганлигидан жуда хурсандман. Бундай тадбирлар томошабинлар ва биз, санъаткорларга ҳам ғоявий фойда беради.

Болалар — бизнинг келажагимиз. Менимча, театр ҳам ёшларнинг ҳақиқий инсон бўлиб тарбияланишларида катта бир мактаб ҳисобланади.

— Жамшид ака, репертуар ва томошабин масаласига қандай қарайсиз?

Ж. З: Репертуар — бу театрнинг қиёфаси ҳисобланади. Репертуарни кўрган одам коллективнинг бажараётган ишини, актёрларнинг мақсади ва ҳаракатини маълум даражада тасаввур қилади. Шунинг учун театр ва томошабин тушунчалари бир-бири билан чамбарчас боғлиқ. Репертуарда яхши асарлар қанчалик кўп бўлса, шунга қараб томошабин ҳам спектаклларга ошиқади. Театр аввало, томошабинни фикрлашга, унинг онгини оширишга хизмат қилиши лозим. Бу ерга келган киши фақат томоша кўриш учун эмас, балки ўзини қийнаётган саволларга жавоб топиш ниятида ҳам келади. Ўзини «маданиятли» ҳисоблаб, баъзан ҳеч нарсага тушунмай, қарсак чалиб, ҳатто бақириб ўтирадиган кимсаларни театр залида кўриб руҳан эзилиб кетасан, киши. Лекин шундай томошабинлар ҳам бўладики, саҳнада туриб уларнинг ҳатто нафас олишини ҳам эшитиб турасан. Улар ҳам сен билан бирга роль ўйнаётгандай. Бундай пайтда, ҳақиқий томошабин юрагига кириш учун янада берилиб, бор куч-ғайратинг ва маҳоратингни ишга солгинг келади.

Ҳозирги пайтда театримиз репертуари янги-янги мавзудаги асарлар билан бойиб бормоқда. Шу кунларда биз Ойбекнинг «Қутлуғ қон» асари асосида спектакль премьерасини кўрсатдик.

— Гавҳар опа, ҳар бир инсон ҳаётида ҳеч қачон унутилмайдиган дамлар бўлади. Шундай кунларнинг бири ҳақида гапириб берсангиз.

Г. З: Ҳар бир актёрнинг илк бор саҳнага чиқиши, ролини ижро этиши унинг учун энг ҳаяжонли воқеа ҳисобланади. Айниқса, муваффақиятга эришсанг. Менинг ҳаётимда шундай бахтли кунлардан бири 1983 йилда Иттифоқимизда румин драматургияси кунларига бағишланган конкурснинг очилиши бўлди, деб ҳисоблайман. Театримиз коллективи бу конкурсга атаб таниқли румин ёзувчиси Д. Саломоннинг «Рўё» асарини саҳналаштирди. Мен бу спектаклда асарнинг асосий қаҳрамонларидан бири Теодора Бану ролини ижро этдим. Спектаклга москвалик комиссия билан бирга руминиялик меҳмонлар ҳам ташриф буюришди. Асарни томоша қилгач, улар биз билан суҳбатда: «Бу пьеса Румыния театрларида қўйилганда унчалик яхши чиқмаган эди. Истардикки, бу спектаклни бизнинг театрларда ҳам қўйиб берсангизлар» деган фикрларни билдиришди ва «Аёллар ўртасида энг яхши ижро этилган Теодора Бану роли учун» дипломини олишга сазовор бўлдим. Бу конкурсда театримиз ёш актёрларидан бири, ҳамкасбим Ёдгор Саъдиев ҳам диплом билан тақдирланди. Бу ҳаётимда унутилмас воқеа бўлди.

— Ва ниҳоят, охирги савол. Ҳамкорликдаги ижод, келажакдаги режалар ҳақида...

Ж. З: Яхши кўрган касбинг билан шуғуллансанг, қизиқиш ва ҳаракат бўлса, энг асосийси, халқингнинг ғам-ташвишлари, қийинчилик ва бахтиёр дамларига ҳамиша шерик бўлсанг, бу санъаткор учун ғоят улкан шарафдир. Томошабин сен ўйнаган ролдан маънавий озуқа олса, бу — сенинг меҳнатинг ва интилишинг самарасидир. Баъзи пайтлар бутун кунимиз театрда ўтади. Уйга кеч қайтамиз, аммо болаларнинг беғубор қиёфасини кўриб, ҳамма ташвиш ва чарчоқни унутамиз.

Г. З: Актёр ўз касбининг фидойиси бўлиши керак. Шундагина халқнинг севимли фарзандига айланиши мумкин.

Ҳамза номли академик театрда ишлаш — биз учун катта бахт. Айниқса, Жамшид акам билан ҳамкорликда. Театрда ҳам, уйда ҳам бир-биримизга яқин кўмакдошмиз.

Келажакдаги орзулар ҳақида гапирганда, хилма-хил ва эсда қоларли ролларни ижро этиб, халқимизга астойдил хизмат қилсак, янги-янги асарлардан томошабинлар баҳраманд бўлса, деймиз.

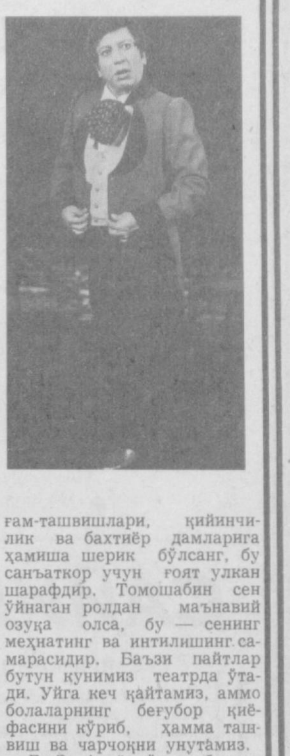

Суҳбатни
Ҳ. СОТИВОЛДИЕВА
олиб борди.

ОДАМЛАР ВА ҚОҒОЗЛАР

ёки пенсия расмийлаштириш билан боғлиқ бўлган чалкашликлар ҳақида

ЕТМИШ ёшлардаги чол ёнида турмуш ўртоғи билан редакция эшигини тиқиллатиб кириб келишди. Қўлидаги ҳассага суянган, соқоли кўксига тушган бу одамни редакцияга келишга мажбур қилган нарса нима бўлди, қандай ташвиш экан?

— Аянгиз пенсага чиқмоқчи эди, — деди у аёлига қараб қўйиб, — дакимутлар ҳаммаси тўғри бўлди, лекин райсабес қаршилик қилиб, пенсани атказ қилди.

Насиба Каримованинг ҳужжатларини олиб варақлайман. Ҳаммаси жойида: меҳнат дафтарчасида узилиш йўқ, охирги ишлаган жойидан Орджоникидзе район социал-таъминот бўлимига справка ҳам берилган — пенсияга чиқиши учун.

— Ким, нима деб қаршилик қилишяпти? — сўрайман Каримовадан.

— Райсобесдаги аёл билан бир маҳаллада турамиз, адовати бор, ўша йўқ қилди...

— Шахсий адоват туфайли давлат қонунини инкор эта олмайди-ку, қандай қилиб йўқ қилди?

— Аптабазга бориб майлис ўтказиб, Каримова қоровул бўлиб ишламаган, ўрнига чоли ишлаган, деб, акт тузиб, шу билан йўқ қилди...

Пенсия масаласи мураккаб, бир мунча чигаллигини биламиз. Лекин бу ерда, гапнинг очиғи, «адоват» сўзида жон борга ўхшаб туюлди. Ҳужжатлар ҳаммаси жойида-да. Биз ахир кўпинча жонли одамларга эмас, қоғоз-ҳужжатларга ишонамиз ва улар асосида иш юритамиз-ку. Жонли гувоҳнинг сўзини ҳужжатга айлантириш қанчалик мушкул, кўпинча мумкин ҳам эмас. Бу ерда эса аксинча — ҳужжатларни гувоҳларнинг сўзи осонгина босиб кетаяпти ва уч-тўрт киши имзо чеккан ўша оддийгина акт давлат муҳри билан тасдиқланган меҳнат дафтарчасини ҳам, иш жойидан берилган директор ва бош бухгалтер имзо чеккан справкани инкор этяпти. Энг қизиғи — шу справкага имзо чеккан бош бухгалтер Л. Кизякова актга ҳам имзо қўйяпти ва бу билан ўзини ўзи инкор этяпти. Нега, саводсизларча бундай иш тутишга бош бухгалтерни нима мажбур қилди?

«Ташоблкооптранс» бирлашмасига қарашли 7-автоколонна Қибрайда жойлашган, машиналари асосан Орджоникидзе район матлубот жамиятига хизмат қилади. Каримова кейинги 4—5 йил давомида шу ерда қоровул бўлиб ишлаган.

— Ишламаган, — дейди райсобеснинг катта инспектори Екатерина Борисовна Лим. — Ўрнига эри ишлаган.

— Буни сиз дастлаб қандай қилиб билдингиз?

Маҳалладаги хотинлар «нега ишламаган одамни пенсияга чиқарасиз» деб телефон қилишди.

— Ким?

— Билмайман...

Хуллас, шундан сўнг автобазада йиғилиш ўтказилган. 15 киши сўзга чиққан, олти киши ёзиб берган тушунтириш хати райсобесдаги номерсиз (?) «пенсия иши»да сақланяпти. Шулардан тўрт киши ҳақиқатан ҳам «Каримова қоровул бўлиб ишламаган, ўрнига эри ишларди» деб ёзиб берган. Икки киши — ҳайдовчи Зоҳид Комилов билан слесарь Ҳамидулла Азаматовлар «Ҳар замонда сменада Каримованинг ўзи ҳам турарди» деб ёзиб беришган. Яъни, қисман бўлса-да, ишлаган. Буни Каримованинг ўзи ҳам инкор этмайди: «Рост, кечқурун чолим турардилар қоровулликда, кундузи — ўзим».

— Сизнинг бу акт ва протоколларингизнинг мана бу қонуний ҳужжатларни инкор этишга қурби етадими? — сўрайман Екатерина Борисовнадан ўзим ҳам билмаган нарсани ойдинлаштириб олиш учун. — Пенсия тўлаш тартибларида «ўзининг ўрнига кўпинча биров ишлаган бўлса, у одамга пенсия тайинлаш рад этилсин» деганга ўхшаш модда борми? Бунинг устига, Каримова иккинчи бир жойда ишламаган, кўпинча унинг ўрнига ишлаган чоли ҳам бошқа ерда ишламайди — пенсионер.

Е. Лим кичкина семиз китобни узоқ варақлади, лекин юқоридаги саволга аниқ жавоб берадиган моддани тополмади.

Каримова пенсия масаласида район партия комитетига шикоят ёзган, область социал таъминот бўлимига, республикка Социал таъминот министрлигига мурожаат қилган. Натижа чиқмагач — редакцияга...

Область социал таъминот бўлими редакция аралашуви билан қайта текшириш ўтказди, илгариги қарор ўзгартирилмади. Социал таъминот министрлиги қарорни қувватлади.

— Бунақа чигал ишлар бизда жуда кўп, — деди республика Социал таъминот министрлиги пенсия ва нафақалар бошқармасининг бошлиғи С. Мирзааҳмедова. — Корхона ва ташкилотларнинг раҳбарлари гўё қўл остидаги одамларга «яхшилик» қилиб, ўзларини инсонпарвар сифатида кўрсатмоқчи бўлишади-да, ноқонуний ҳужжатларга имзо чекиб бераверадилар. Давлат чўнтаги ҳисобидан хотамтойлик қилиш, давлат зарари ҳисобига ўзини яхши кўрсатиш оқибатида эса мана шунақа кўп чигалликлар келиб чиқмоқда...

Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлиги «Узпромвентиляция» трестига қарашли Тошкент вентиляция буюмлари экспериментал заводида йўл қўйилган мана шундай хотамтойлик бир неча йилдан бери катта «жанжал»га айланиб, қанча одамларнинг вақтини беҳуда оляпти, қанча қоғозлар ёлғоннинг ёлғонлигини исботлашга бекорга сарф бўляпти. Бу «жанжал»нинг марказида завод партия ташкилоти турганлиги ва бу ташкилот ҳам ёлғонни рост деб хатлар ёзаётгани кишини ташвишлантиради. Айниқса, турмушимизнинг ҳамма жабҳаларида қайта қуриш, покланиш жадал давом этаётган ҳозирги кунларда партия ташкилотининг қорани оқ деб туришини тушунолмайсан, киши...

Бу корхонада ишлаган А. Хабарова 1980 йилда пенсияга чиққан, унга охирги ишлаган бир йилдаги ўртача маош — 169 сўм 52 тийин ҳисобидан қўшимчалар билан 93 сўм 24 тийин пенсия тайинланибди. Лекин орадан уч йил ўтгач А. Хабаровага нотўғри пенсия берилаётгани — у слесарь бўлиб эмас, хўжалик ишлари мудири (100 сўм маош) вазифасида ишлагани тўғрисида хабар тушди. Комиссия текшириб кўрса рост: у слесарь эмас, завхоз бўлиб ишлаган.

Бироқ, бу ростнинг ростлигини Хабарова ҳам, унинг ҳомийлари ҳам тан олишни истамай, энг юқори ташкилотларгача Хабарованинг пенсияси ноҳақ — ноқонуний камайтирилгани тўғрисида шикоятлар ёза бошладилар. Унга ҳатто цех бошлиғи В. Маранин, меҳнат ва маош бўлимининг бошлиғи Л. Вашина, техника назорати бўлими бошлиғи Н. Пономарева имзо чекдилар.

Социал таъминот министрлиги завод партия ташкилотига хат ёзиб, Хабарованинг сўнгги бир йилда қайси вазифада ишлаганини принципиал ҳал этишни илтимос қилди. Минг афсуски...

1986 йил 17 ноябрда бўлиб ўтган партия йиғилишида бу масала муҳокама қилинди, партия ташкилотининг секретари В. Синдулидзе ахборот берди ва «Пенсияни қайта кўришдаги хато тузатилиб, олдинги пенсия тиклансин» деган мазмунда жавоб хати юборди. Бу — бошланғич партия ташкилоти йиғилишининг қарори эди.

Ҳолбуки, Хабарова пенсияга чиқишидан бир йил олдин атайлаб юқори маошли вазифага — слесарликка расмийлаштириб қўйилгани, слесарь бўлиб «ишлаётган» даврида эса бир марта хўжалик мудирлиги ишини, иккинчи марта — слесарь — машинистка (?) вазифасини яхши бажараётгани учун мукофотлангани тўғрисидаги буйруқлар унинг аслида қайси вазифада ишлаганини ва раҳбарлар ҳамда ўзининг лўттибозлиги орқали юқори пенсияга муваффақ бўлганини ойнадек равшан кўрсатиб турибди.

Ҳа, ҳаммага ойдин бўлган мана шу ойнага тескари ўгирилиб туриб қорани оқ деб ёзган партия ташкилоти ва унинг секретари В. Синдулидзенинг муносабати кишини ташвишга солади. Партия ташкилоти — омманинг етакчиси, секретарь эса обрўли одам. У партия номидан гапиради. Шунинг учун ҳам уни ҳурматлаб, етакчи деб билишади. Афсуски бундай хатолар, қўпол нуқсонлар хас—пўшлаб келинди. КПСС XXVII съездигача, Ўзбекистон Компартиясининг XVI пленумигача партия ташкилотлари ва уларнинг секретарлари йўл қўяётган жиддий нуқсонларга лоқайдлик билан қараб келинди. Бугун эса хатолар ҳақида баралла ва ошкора гапиряпмиз.

Яна пенсиядаги чигалликларга қайтайлик. Айрим корхона ва муассасаларнинг раҳбарлари, юқоридагиларнинг аксича — ишчи-хизматчиларнинг пенсиясини вақтида расмийлаштиришга жон куйдиришмайди, одамларни беҳуда сарсон қиладилар. Масалан, «Компрессор» заводининг ишчиси Р. Жўраева пенсияни икки йил кечикиб расмийлаштиргани оқибатида 2400 сўм олмади. Тошкентдаги 2519-автоколонна ишчиси Пожарова ҳам уч ой кечикиб 94 сўм, булка—кондитер комбинатининг ишчиси А. Аббосов беш ой кечикиб 300 сўмдан маҳрум бўлдилар. Бундай ҳолатларда агар масъул раҳбарлар айбдор бўлса, тўланмаган пенсия уларнинг ҳисобидан берилиши ҳам мумкин. Шунинг учун корхона ва ташкилотларнинг раҳбарлари пенсияга чиқувчининг ҳужжатларини пенсия ёшидан бошлаб 10 кун ичида тайёрлаб бериш тўғрисидаги қарорини оғишмай амалга оширишлари керак.

Энди яна баъзи қалбаки ҳужжатлар ҳақида. 1985 йилда биргина Тошкент шаҳри бўйича 46 кишига қалбаки ҳужжат берилгани аниқланди. 1986 йилда бу рақам 31 тага камайди. Барибир — кўп. Буни республика мисолида олсак, бир неча юзни ташкил этади.

— Бунақа ҳужжат тайёрлаб берган раҳбарлар қаттиқ жазоланиши керак, — дейди С. Мирзааҳмедова. — Бундай ҳужжатларни бериш тўхтамаётгани эса уларни тақдим этаётган раҳбарларга нисбатан муросасозлик қилинаётгани, бефарқлик оқибатидир.

...Тўғри, Насиба Каримованинг иши билан Орджоникидзе район партия комитетидаги масъул ўртоқлар ҳам шуғулланишди. Улар ҳам, албатта, автоколонна директори М. Ҳамдамалиев билан бош бухгалтер Л. Кизякова имзо чеккан справкани ва сўнг улар ўзларини ўзлари инкор этиб имзо чеккан Актни кўрганлар. Булар — автоколоннадаги тартибсизликми? Худди шундай! Шундай бўлса, нега бу тартибсизликка йўл қўйган масъул ўртоқлар жазоланмади, ҳатто огоҳлантирилмади ёки «Ташоблкооптранс» га ёзма хабар қилинмади?:

Мана шундай кўриб-кўрмасликка олиш натижасида автоколоннада тартибсизлик ҳозир ҳам гуллаб-яшнаяпти. Масалан, ҳайдовчи Тўйчи Эргашевнинг турмуш ўртоғи Фароғат Эргашева 1982 йил апрелидан бери бу ерда фаррош бўлиб ишлайди. Аниқроғи, ўзи эмас, меҳнат дафтарчаси «ишлайди.» Ўзи қўлига супурги олиб бир метр жойни супурганини беш йилдан бери бирон киши кўрган эмас.

Мақолани ёзишдан мақсад фақатгина Н. Каримова ҳақ, социал таъминот идоралари ноҳақ деган хулосани чиқариш эмас. Бу нотўғри бўлур эди, албатта.

Лекин шу билан бирга область таъминот бўлими республика социал таъминот министрлигига берган хулосасида «Мажлисда сўзга чиққан ўртоқларнинг ҳаммаси Н. Каримованинг ишламаганини қатъий тасдиқладилар» мазмунидаги жумлада «ҳамма», «қатъий» сўзлари унчалик ишончли эмаслигини, ҳақиқатга тўғри келмаслигини ҳам эслатиб қўймоқчимиз. Район социал таъминот бўлимидаги «пенсия иши»га мажлисда сўзга чиққан икки кишининг «ҳар замонда Каримованинг ўзи ҳам ишларди» деб айтган гаплари ёзилган қоғоз ҳам тикиб қўйилган. Бундай гувоҳлик ҳақидаги ҳужжат редакцияда ҳам бор. Бу дадил ҳужжатлар, агар лозим топилса, яна бир кўриб чиқилар. Лекин бизнинг асосий мақсадимиз эса — юқорида айтилган ҳужжатбузарликларни кўрсатиш ва бундай тартибсизликларга чек қўйиш пайти келди, демоқчимиз. Чунки биз пенсияларнинг фақат қонуний бўлишини, масаланинг ўз вақтида, тўғри ҳал қилиниши тарафдоримиз. Қонуннинг бузилишига йўл қўймаслик ҳаммамизнинг ишимиз. Гап бу ерда пенсия ҳужжатларини ғоят жиддий ва тўғри расмийлаштириш, ҳар қандай чалкашликларга йўл қўймаслик, нотўғри маълумотлар бераётганларга нисбатан муросасиз бўлиш устида бормоқда.

Ҳ. ОЛИМЖОНОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

904-СЧЁТГА

ЁРДАМ ФОНДИГА 5200 СЎМ

★ ФРУНЗЕ район ошхоналар тресги коммунистлари яқинда бўлиб ўтган очиқ партия йиғилишида тошқиндан зарар кўрган Тошкент области меҳнаткашларига ёрдам фондига бир кунлик иш ҳақларини ўтказишга қарор қилдилар. Бу 5 минг 200 сўм бўлади. Сўзга чиққан трест бош технологи вазифасини бажарувчи Л. Харитонова, 5-ошхона директорининг ўринбосари О. Сандаҳмедов, 8-ошхона ишчиси Ж. Очилова ва бошқалар табиий офатдан зарар кўрган шаҳар ва қишлоқларни тиклашда иштирок этиш ҳар бир кишининг инсоний бурчи эканлигини таъкидладилар.

Коммунистлар таклифини трестнинг барча ишчи-хизматчилари тўла қўллаб-қувватладилар. Улар ўтган йилнинг шу кезларида Чернобилга ёрдам фондига ҳам 5 минг 200 сўм ўтказишган эди.

ЮТУҚДАН ОРТГАНИ...

★ БЕКОБОД районидаги Ленин номли колхозда катта спорт байрами бўлиб ўтди. Айниқса, футболчилар мусобақасини шинавандалар завқ билан томоша қилдилар. Ўйин олдидан томошабинларга 600 та лотерея билети тарқатилган эди. Шундан 160 сўмлигига ютуқ чиқди. Қолган 140 сўм эса тошқиндан зарар кўрган районларга ёрдам сифатида 904-счётга ўтказилди.

ЧЕТ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

КУАЛА-ЛУМПУР

ПАХАНГ штатининг чакалакларида йўл очаётган малайзиялик қурувчилар улкан аметист (гунафша ёқут) топдилар. Қимматбаҳо тошнинг вазни 6,6 килограмм келади. Ишчилар тошни штат пойтахти — Куантанг шаҳридаги заргарлик магазинларидан бирига арзон-гаровга сотиб юбордилар. «Нью стрейтс таймс» газетасининг хабар беришича, улкан аметистнинг янги эгаси ундан ё минга яқин заргарлик безаклари ясашни ёҳуд яхлит тошни аукционда катта пулга сотишни мўлжалламоқда.

ДЕҲЛИ.

МАМЛАКАТ ташқи ишлар давлат министри Эдуардо Фалейро парламентда гапириб, Покистон ядро қуролини яратиш сари жилиб бораётганига Ҳиндистонда ҳеч бир шубҳа йўқ, деди. У депутатларнинг берган саволларига жавоб қайтариб, АҚШнинг ушбу проблема юзасидан тутган позицияси ўзи эълон этган тинчлик сиёсатига зиддир, деб таъкидлади. Вашингтон маъмурияти Покистонни ядро қуролига эга бўлиш сари боришдан тўхтатиб туриш учун ўз таъсиридан фойдаланмаяпти, деди Фалейро. Ҳиндистон Америка қонунларининг ядро қуролини ишлаб чиқараётган мамлакатларга ҳарбий ёрдам беришни тақиқловчи тегишли моддаларини Қўшма Штатлар бекор қилганлигига эътиборни жалб этди.

ҚОҲИРА

АПРЕЛЬ революцияси афғон халқи олдида одам одамни эксплуатация қилишдан ҳоли бўлган янги ҳаёт уфқларини очди, деди Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти Бош секретарининг ўринбосари Читта Бисвас. Шу мамлакат аҳолисининг ғоят кенг табақалари билимга, медицина хизматига, уй-жойга, ерга эга бўлишдек барча учун баробар ҳуқуқларни олдилар, деди у ТАСС мухбири билан суҳбатда.

Барча қитъалардаги тинчлик ва озодлик тарафдорлари апрель революцияси йиллигини нишонлай туриб, шунга қатъий ишонч билдирдиларки, реакцион кучлар тарих ғилдирагини орқага буриб юбора олмайдилар ва афғон халқининг социал тараққиёт йўлидан олға ҳаракат қилиб боришини тўхтатиб қолаолмайдилар.

(ТАСС).

МИЛЛИЙ ЯРАШ ЖАРАЁНИ ДАВОМ ЭТМОҚДА

КОБУЛ. (ТАСС). Афғонистон Халқ Демократик партияси ва АДР ҳукуматининг миллий ярашга тезроқ эришишдан иборат йўли мамлакат ичкарисида ҳам, чет элларда ҳам тобора актив қўллаб-қувватланмоқда. Яқинда яна 130 киши Эрондан, Ҳирот, Жузжон ва Лағмон вилоятларига қайтиб келди. Маҳаллий маъмурлар уларга биринчи навбатда зарур моллар билан ёрдам кўрсатиб, иш топиб бердилар.

Куни кеча қўлида қурол билан ҳукумат қўшинларига мутлақо беъмани қаршилик кўрсатган кишиларнинг халқ ҳокимияти томонига ўтиш жараёни давом этмоқда. Шу пайтгача аксилинқилобчи тўдаларнинг 20 мингдан кўпроқ аъзоси қуролини ташлади. АДР революцион кенгаши Президиуми апрель революцияси йиллигини нишонлаш юзасидан ва миллий яраш сиёсати доирасида фармон қабул қилди. Фармонга кўра АДРнинг давлат манфаатларига қарши қаратилган хатти-ҳаракатлари учун турли қамоқ муддатларини ўтаётган шахслар қисман афв этилади.

МИСРДА ФОТ ВАКОЛАТХОНАЛАРИ ЁПИЛДИ

ҚОҲИРА, 28 апрель. (ТАСС). МАР Бош министрининг ўринбосари, ташқи ишлар министри Исмат Абдил Мағид бу ерда Фаластин озодлик ташкилотининг мамлакатдаги барча ваколатхоналарини ёпиб қўйиш тўғрисида Миср қарор қабул қилганлигини айтди.

Обзорчилар бу қарорни Фаластин миллий кенгашининг яқинда Жазоирда тугаган XVIII сессияси иш якунлари билан боғланмоқдалар. Маълумки, сессия қатнашчилари яқин шарқдаги можарони бартараф этишнинг Кэмп-Дэвид битимлари типидаги сепарат вариантларини кескин қоралаган эдилар.

Эроннинг икки вертолёти уриб туширилди

БАҒДОД, 28 апрель, (ТАСС). Ироқ осмон ҳужумидан мудофаа кучлари фронтининг шимолий участкасида Эроннинг иккита вертолётини уриб туширдилар, деб хабар қилди Ироқ бош ҳарбий қўмондонлиги. Ўша жойда ўтган бир кеча-кундуз мобайнида Ироқнинг чегара тепаликларидан бирини ишғол этишга уринган душманнинг ҳужуми қайтарилди. Эронликлар аскарлари ва техникасидан катта талафот кўриб, ўз территориясига чекинишга мажбур бўлдилар. Ироқ ҳарбий-ҳаво кучларининг самолётлари ва вертолётлари 110 марта жанговар учиш қилди. Басрадан шарқда артиллерия ва танклар Эрон позицияларини шиддатли ўққа тутди.

НИКОСИЯ, 28 апрель. (ТАСС). ИРНА агентлигининг хабар қилишича, фронтнинг шимолий участкасида Эрон қўшинлари 25 апрелда «Карбало-10» ҳужуми бошланган пайтдан буён душманнинг 2700 солдатини ўлдириб, ярадор қилдилар, ҳамда салкам 100 солдатини асир олдилар. Ироқнинг Мават шаҳри районида 250 квадрат километр территория устидан назорат ўрнатилган.

● СУРАТЛАРДА: пойтахтимизнинг байрамолди савдо ярмаркаларида.

А. Зуфаров фотолари.

САЙИЛ ДАВОМ ЭТМОҚДА

(БАЙРАМОЛДИ РЕПОРТАЖИ)

КАРЛ Маркс кўчаси бугун ҳар қачонгидан ҳам гавжум. Дўстлик, Тинчлик, Бирдамлик, Озодлик ҳақидаги шиорлар енгилгина шабадада оҳиста чайқалади. Осиб қўйилган ранг-баранг шарлар, гуллар, байрам оқшомини кўнгилли ўтказишга ундовчи илиқ сўзлар — ҳамма-ҳаммаси кишига кўтаринки кайфият бахш этмоқда. Гулгун чеҳраларда байрам табассуми. Болалар махсус майдончаларда турли ўйинлар билан машғул.

Сайилни уюштиришда пойтахтимизнинг Киров, Октябрь, Собир Раҳимов, Фрунзе, Куйбишев районлари умумий овқатланиш корхоналари ҳамда савдо бошқармалари ҳиссаси катта бўлди. Ярмарка очилишидан анча илгари усти ёпиқ лотоклар, тандирлар қурилди. Ана шу районларнинг «Гулнора», «Прогресс», «Ором» кафелари хизматчилари тандирда ёпилган иссиққина бўрсилдоқ нонлар, музқаймоқлар, турли хил салқин ичимликлар ҳамда миллий таомлар билан шаҳримиз аҳолиси ва меҳмонларини хушнуд этмоқдалар.

— Мана, қарийб 10 йилдирки, «Мовий гумбазлар» кафесида ошпазлик қилиб келмоқдаман, — дейди биз билан суҳбатда А. Қодиров. — Бугунги тантана халқимизнинг энг яхши анъаналарини ўзида мужассамлаштирган. Меҳнаткашларнинг Халқаро бирдамлик кунига бағишлаб ўтказилаётган мазкур сайилда хизмат қилаётганимдан мамнунман. Мен тайёрлаётган палов сайил қатнашчиларига манзур бўлса хурсанд бўлардим.

— Мен Чирчиқдан келдим, — дея суҳбатимизга қўшилади «Чирчиксельмаш» заводи ишчиси С. Қиёмова. — Бизнинг шаҳримизда ҳам байрам кунларида шундай сайиллар уюштирилиб, унда шаҳар саноат корхоналари ўз маҳсулотлари кўргазмаларини намойиш этадилар. Кичкинтойлар билан қизиқарли викториналар, турли конкурслар ўтказилади. Янги модалар намойиш қилинади. Демоқчиманки, бугунги сайил ҳам фақат озиқ-овқат ва кулинария маҳсулотлари савдосидан иборат бўлиб қолмасдан, унинг программаси ранг-баранглаштирилса янада оммавийлик касб этарди.

— Ярмаркаларнинг ташкил этилиши яхши, албатта, — дейди шаҳар санэпидстанцияси врачи Р. Мирзаев. — Аммо савдода кўпинча санитария-гигиена қоидаларига амал қилинмаётганлигини айтиб ўтмоқчиман. Кондитер ва кулинария маҳсулотлари билан савдо қилишда вилкалар, махсус тутқичлар етишмайди.

Байрам сайиллари бошланди. К. Маркс кўчасида одамлар оқими аримайди...

Г. ЙЎЛДОШЕВА.

ТОШКЕНТДА МЕҲНАТКАШЛАР ВАКИЛЛАРИНИНГ 1987 ЙИЛ 1 МАЙ НАМОЙИШИ ТЎҒРИСИДА

Халқаро 1 Май байрами куни В. И. Ленин номли майдонда Тошкент шаҳар меҳнаткашлари вакилларининг умумшаҳар намойиши бўлади.

Намойиш соат 10 да бошланади.

Намойишда қатнашадиган меҳнаткашлар вакиллари корхоналар, ташкилотлар ва муассасалар бўйича йиғилиш пунктларида тўпланиб, район колонналари составида белгиланган маршрут билан В. И. Ленин номли майдон томон борадилар.

Таклиф билети бўлганларни В. И. Ленин номли майдонга қўйиш соат 9 дан 45 минут ўтганда тўхтатилади.

Махсус пропускага эга бўлган автомашиналардан ташқари барча транспорт воситалари ҳаракати шаҳарнинг марказий қисмида — А. Навоий, Ф. Энгельс, К. Маркс, Пролетар, Ш. Руставели кўчаларида, В. И. Ленин номли ҳамда Ўзбекистон проспектларида соат 7 дан тўхтатилади ва меҳнаткашлар намойиши тугагандан сўнг қайта бошланади.

Тошкент метрополитени 1 Май куни эрталаб 6 дан тунги соат 2 гача ишлайди. Соат 8 дан 13 га қадар «Пахтакор», «Октябрь революцияси» станцияларининг фақат чиқиш қисми ишлайди. «В. И. Ленин номли майдон» станцияси бу вақтда ёпиқ бўлади.

Соат 13 дан метрополитеннинг ҳамма станциялари яна аввалгидек ишлайверади.

ШАҲАР БАЙРАМ КОМИССИЯСИ

БИЛДИРИШ

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» редакцияси ҳузуридаги ишчи-қишлоқ мухбирлари университетининг тингловчилари 3 майда ЎзССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида матбуот кунига бағишлаб ўтказиладиган байрам тантаналарига таклиф этиладилар. Байрам соат 11.00 да бошланади.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ

МАЙ ОЙИДА
ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ ШАҲАРЛАРИ ВА РАЙОНЛАРИ
ЭКРАНЛАРИГА
ЯНГИ БАДИИЙ ФИЛЬМЛАРНИ ЧИҚАРАДИ

«ЎҒЛОНЛАР ДАВРИ»

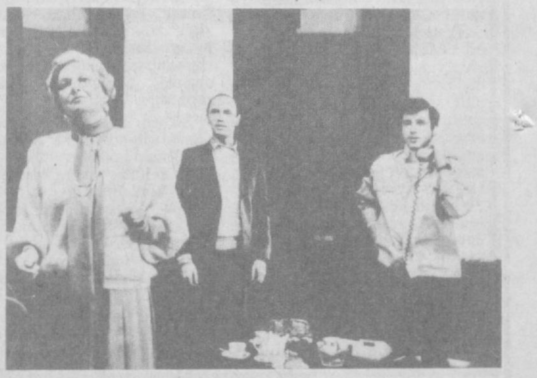

Иосиф ГЕРАСИМОВнинг «КАЛЕНДАРДАГИ ЙИРТИЛГАН ВАРАҚ» романи асосида суратга олинган.
Сценарий муаллифлари — Иосиф ГЕРАСИМОВ, Александр ГОРОХОВ.
Режиссёр — Евгений МАТВЕЕВ.
Ролларда: Евгений МАТВЕЕВ, Борис ПЛОТНИКОВ, Иван ШАБАЛТАС, Георгий ЖЖЁНОВ, Наталья ВАВИЛОВА, Юрий ЯКОВЛЕВ, Александр МИХАЙЛОВ, Ольга ОСТРОУМОВА ва бошқалар.

Мазкур картина муаллифлари урушдан кейинги даврда мамлакатимиз олимлари ва амалиётчилари Ватанимиз равнақига салмоқли улуш қўшганликларини мутлақо рад этмоқчи эмаслар. Аммо бугунги кунда ҳаётнинг ўзи туб ўзгаришлар ясашни, фан ва ишлаб чиқаришнинг кўпгина соҳаларида қайта қуришни амалга ошириш зарурлигини талаб этмоқда. Маълум бўлишича, обрў-эътиборга, унвонларга, мақтовларга муккасидан кетган одамларнинг маълум тоифаси ҳаётимизнинг ҳамма жабҳаларида қизғин авж олиб кетган янгича ўзгаришларга ҳам психологик, ҳам ахлоқий тайёр эмас эдилар.

«МОСФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИ МАҲСУЛОТИ.

«ЎҒЛИНГИЗ ҚАЕРДА?»

Сценарий муаллифлари — Юрий ИВАНОВ, Игорь ВОЗНЕСЕНСКИЙ.
Режиссёр — Игорь ВОЗНЕСЕНСКИЙ.
Ролларда: Андрей РОСТОЦКИЙ, Володя СИЧЕВ, Максим МАКСИМОВ, Женя ПЕТРОВ, Тамара ДЕГТЯРЕВА, Анатолий ВАСИЛЬЕВ ва бошқалар.

«Қачонки бола ота-онасини йўқотиб, сағир бўлиб қоларкан — бу даҳшатли, аммо тушунарли, — дейди режиссёр И. Вознесенский. — Аксинча, бола ота-онаси ҳаёт бўла туриб, етимлик ҳолига тушса —бу ҳам даҳшатли ва ҳам тушунарсиздир. Бизнинг фильмимиз қаҳрамони ҳаётда ўз ўрнини топган, аммо уйидан, оналик меҳри ва қайноқ қалб тафтидан маҳрум этилган ана шундай болалар фожиаси билан тўқнашади.

ГОРЬКИЙ НОМИДАГИ КИНОСТУДИЯ МАҲСУЛОТИ.

«БАХТСИЗЛИК АЛОМАТИ»

Василий БИКОВ повести асосида суратга олинган.
Сценарий муаллифлари — Евгений ГРИГОРЬЕВ, Оскар НИКИЧ.

Ҳамиша ночорлик ва оғир меҳнатдан эзилган, чаласавод деҳқон аёли Степанида табиатан ниҳоятда тўғрисўз эди. У адолат учун курашда, ҳаттоки ҳаёти учун хавфли бўлганда ҳам ҳеч қачон қўрқмас эди. У бирон нарсанинг фаҳм-фаросатига чуқур етиб бормаса-да, ўз қадр-қимматини сақлай билиш заруратини жуда яхши англайдиган одам эди. Унинг жасорати нимада? Бу содда аёл, унинг уйида гитлерчилар қўноқ топганда нима ҳам қила олар эди? Жуда оз нарсага қурби етарди. Душманларни меҳмон қилишдан воз кечиш, қудуққа ташлаб юборилган немис милтиғи, ўт устига соғиб ташланган сигирнинг сути (немисларга раво кўрмай) ва шунга ўхшаш «майда-чуйда»лар аёлдаги руҳий жасорат эди. Ахир бу унга ўлим хавфини соларди. Унинг қалби, виждони ана шундай қилишни буюрди.

Актриса Нина Русланова ўз қаҳрамони ролини ниҳоятда табиий ва ишонарли ижро этган.

Ролларда: Геннадий ГОРБУК, Владимир ИЛЬИН, Евгений ПЛАТОХИН, Владимир ГОСТЮХИН, Владимир ЕМЕЛЬЯНОВ ва бошқалар.

«БЕЛАРУСФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИ МАҲСУЛОТИ.

ҚИСҚА САТРЛАРДА

✦ ТОШКЕНТ фармацевтика институтида комсомол комитетининг ташаббуси билан ўтказилган конференцияда Ленин район ҳушёрлик жамиятининг раиси И. Харламов сўзга чиқди. У зарарли ва хавфли иллат — ичкиликбозликка қарши курашда жамиятимиз ҳар бир аъзоси бевосита актив иштирок этиши зарурлигини таъкидлади. Конференция чоғида ишлаб турган матбуот марказидан хилма-хил саволларга жавоб олиш мумкин эди. «Алкогол ва насл» илмий-оммабоп фильми ҳам намойиш этилди.

Ғ. ЗУННУНОВ.

* * *

✦ ТОШКЕНТ районидаги «Ленинград» ва «Тошкент» совхозлари аҳолиси учун Октябрь колхоз бозори — «Ўзбекбирлашув» санаторийси маршрути бўйича қатнай бошлаган микроавтобуслар қулайлик туғдирди.

* * *

✦ ТошДУ кўпгина факультетларида баҳор байрамига бағишланган кўплаб кечалар, учрашувлар, кўрик-конкурслар ўтказилмоқда. Ана шундай конкурслардан бири журналистика факультетининг «Бинафша» ва «Навбаҳор» командалари ўртасида бўлиб, ёшлар «Сиз баҳорни қандай таърифлайсиз?», «Редактор бўлишни орзу қиласизми?» каби савол-жавобларда қатнашдилар.

Г. ШЕРМАТОВА.

* * *

✦ КАЛИНИН районидаги «Назарбек» совхозида янги ҳаммом қуриб битказилди. У бир йўла 25 кишига хизмат қилади.

✦ ПИСКЕНТ районидаги Тельман номли колхозда 5 минг ўринли стадион қурилиши бошланди. Ёшлар ҳашар уюштириб, майдонни текисладилар, чим ётқиздилар. Энди асосий корпуслар ва минбар қурилиши бошланяпти.

✦ ТОШКЕНТ Давлат педагогика институтининг тарих факультетида «Иқбол» конкурси бўлиб ўтди. Унда студентлар пазандалик, дастурхон безаш, сўзамоллик ҳамда эркин темаларда ўз маҳоратларини намойиш этишди.

А. МАДАТОВ.

ТУНУ КУН ХИЗМАТИНГИЗДА

Чиноз район марказий шифохонасида рентген ва клиник лабораторияларнинг туну кун ишлаши йўлга қўйилди. Илгари бирор киши шикастланиб ёки кўнгилсиз ҳодиса туфайли тунда шифохонага келтирилса, унга врач-рентгенолог билан лаборантни уйидан олиб келингандан сўнггина медицина ёрдами кўрсатиларди. Энди эса бу қийинчилик бартараф этилди: тунги навбатчилик ташкил қилинди.

Шунингдек, марказий дорихона коллективи ташаббуси билан «Тез ёрдам» бўлими қошида ташкил этилган тунда ишлайдиган дорихона хизматидан ҳам аҳоли мамнун бўлмоқда.

Т. ТЎҚЛИБОЕВ.

УЛУҒ ОКТЯБРГА БАҒИШЛАНДИ

ТЕАТР ТАРИХИ МУЖАССАМ

Муқимий номли ўзбек музикали драма театри коллективи Улуғ Октябрнинг 70 йиллигига муносиб совға тайёрлади. «Октябрь нури билан нурафшон санъат» деб номланган музикали драматик композиция томошабинларга тақдим қилинди. Саккизинчи марта намойиш этилган ва ҳар гал қизиқиш билан кутиб олинаётган бу ўзига хос спектаклга ўтмишда театр мухлислари дилига ёққан энг машҳур асарлардан кўринишлар, қўшиқ ва ариялар жамланган. Бунда автор Баҳриддин Насриддиновнинг анчагина меҳнат қилгани, композиция йўналишини Ўзбекистон ҳамда театр тарихи билан ҳамоҳанг тарзда тўғри белгилаб олгани кўриниб туради. Режиссёр Бахтиёр Ихтиёров танлаб олинган номерлар, ижодий портретларни уйғунлаштиргани ҳолда яхлит асар яратишга муваффақ бўлган.

Композицияни Ўзбекистон театр тарихини, унинг коллективи ҳаётини мукаммал билган Б. Насриддиновнинг ўзи бошқариши, кўринишларда содир бўладиган ҳар бир воқеага ҳам артистона, ҳам театршунос сифатида муносабат билдириши томошабинларда қизиқиш уйғотиш билан бирга, улар фикрини бойитишга, асар қимматини оширишга хизмат қилган. Композиция ғояси театр асосчиларидан бири, шу ижодий коллективда суяги қотган, Ўзбекистон ССР халқ артисти, Октябрь тенгдоши Маҳмуджон Ғафуров ҳаёти, ижодий фаолияти асосида мужассамлашган. Халқимизнинг севимли актёри, ўзининг 45 йиллик хизмати жараёнида 200 дан ортиқ образ яратди. У театр иштиёқмандларига ҳавола этган Тоҳир, Равшан, («Равшан ва Зулхумор»), Алпомиш, Фарҳод образлари билан халқимиз дилига жо бўлиб қолган.

Маҳмуджон Ғафуров — театр фидокори. У бу ерда узоқ йиллар ишлаши билангина ҳурмат топиб қолмай, балки тўла ижодий жўшқинлик, куч ва ғайрат билан ишлаётгани учун, айниқса, эътибор топмоқда. У коллективда ёшларнинг мураббийси, актив жамоатчи ҳамдир.

Композицияда «Ҳужум» кампанияси, бунёдкорлик беш йилликлари, Мирзачўлни ўзлаштириш билан боғлиқ кўринишлар ҳам жуда таъсирчан чиққан.

Октябрга бағишланган бу асарда томошабинлар олқишига сазовор бўлган номерлардан бири Улуғ Ватан уруши йилларида яратилган «Қурбон Умаров» спектаклидан кўрсатилган парчадир. Ундаги тинчликка даъват этувчи қўшиқ М. Ғафуров ижросида ҳар қачонгидек янада жарангдор янгради.

Музикали драматик композицияда театрга меҳнати сингган, ҳаётдан кўз юмган таниқли актёрлар номи ҳам ёдга олинди. Бу улар хотирасига бўлган ҳурмат сифатида томошабинларда илиқ туйғу уйғотади.

Айни шу кунларда кўпчилик театр ишқибозлари томонидан қизғин кутиб олинган бу композицияни яратишга Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Н. Ҳалилов, режиссёр Р. Бобохонов, рассом А. Жибоедов, балетмейстерлар Ш. Аҳмедов, Ю. Исматова, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артистлар А. Мирзаева, Н. Пўлатова, С. Пўлатов, Х. Шарипов, М. Ихтиёрова, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати О. Ғозиева, М. Салимов, солистлар А. Салимов, Р. Магдиевларнинг ҳиссаси катта бўлди.

Музикали драматик композиция коллективнинг Улуғ Октябрь юбилейи арафасидаги ўзига хос ижодий ҳисоботидир. Бу асар театрнинг бутун ютуқлари буюк инқилоб билан боғлиқлигини яққол намойиш этди.

М. ҒАНИЕВ,
фалсафа фанлари кандидати.

ТВ

ПАЙШАНБА 30 АПРЕЛЬ

● МТ I

8.00 Эрталабки зарядка. Мультфильм. Музика. 8.30 ВРЕМЯ. 9.05 «Изма-из бораётган». Бадиий фильм. 10.35 ҲАЙВОНОТ ОЛАМИДА. 11.35 Янгиликлар.

* * *

16.30 Янгиликлар. 16.45 «Тамара Соколенконинг ташвишлари ва умидлари». Телевизион ҳужжатли фильм. (Новосибирск). 17.05 «Ҳасратни қандай енгишди». Мультфильм. 17.25 «Шаҳар, отам ва мен». Ичкиликбозликнинг зарари ҳақида ҳужжатли фильм. (Укртелефильм»). 17.45. «Агросаноат: бугун ва эртага». 18.15. «Чикагодан Филадельфиягача». Телевизион ҳужжатли фильм («Экран»). 19.15 ДУНЁ ВОҚЕАЛАРИ. 19.30 Хоккей. Жаҳон чемпионати. Финал группаси командалар матчи. Австриядан кўрсатилади. 21.30. ВРЕМЯ. 22.05 ТЕЛЕТОМОШАБИН ҲАМРОҲИ. 22.40 МТ ЭКРАНИДА БИРИНЧИ МАРТА. «КЕЧПИШАР ОЛЧА». Бадиий фильм. («Мосфильм»). 00.05 ДУНЁ ВОҚЕАЛАРИ. 00.20. «Қўлни қўлга берайлик, дўстлар!».

МТ II

18.30 Янгиликлар. 18.40 ҲАМДЎСТЛИК. Телевизион журнал. 19.10 Халқ куйлари. 19.25 «Онамларнинг мактаби». 19.55 «Айрилиқ ва учрашувлар календари». Т. Рузавина ва С. Таюшев иштирокида эстрада программаси. Саратовдан кўрсатилади. 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар!». «Бир товоқ бўтқа». Мультфильм. 20.45 «БЕДАЛАР САРҒАЙМАСИН ДЕБ... «Илмий-оммабоп фильм премьераси («ЦНФ»). 21.00 Ритмик гимнастика. 22.05 СССР халқ артисти М. Биешу концерти. 23.10 Янгиликлар.

● ЎзТВ

7.05 Ритмик гимнастика. 7.30 «Салом, кичкинтойлар!». 7.40 «Болалик». Телефильм. 8.00 АХБОРОТ. 8.20 «Тонгги тароналар».

* * *

16.35 Болалар учун фильм. «Кўзойнак таққан бола». 17.20. «Экспромт». Телефильм. 17.30 Янгиликлар. 17.40 «Комиссарларнинг набиралари». Ҳужжатли фильм. 18.10 Кўрсатувлар программаси. 18.15 Болалар учун «Бойчечак». 18.45 «Бир асар тарихи». Мирмуҳсин». «Меъмор». 19.30 АХБОРОТ. (рус). 19.45 «Қайта қуриш йўлида». Жиззах область Зарбдор райони хўжаликлари мисолида. 20.30 АХБОРОТ. 20.50 «Александровск хиёбони». Телефильм. 21.00 «ЎЗБЕКИСТОН: ДАВР, ИШЛАР, ОДАМЛАР». Ҳужжатли фильм премьераси. («Ўзкинохроника»). 21.30 Москва ВРЕМЯ. 22.05 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Пахтакор» —«Торпедо» (Кутаиси). 2-тайм. Репортаж. (ёзиб олинган). 22.50. «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Қувноқлар ва зукколар». 00.15 Кўрсатувлар программаси.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.40 ТОШКЕНТ 1 МАЙНИ КУТИБ ОЛМОҚДА. 20.05 «Дала ҳовли» Кинокомедия. 21.30 Москва. ВРЕМЯ.

ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ

22.05 УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ 70 ЙИЛЛИГИГА. «Биринчи Отлиқ армия». Бадиий фильм. 2-серия (рус).

● СПОРТ ●

МАРИНАНИНГ ҚЎШ ЮТУҒИ

Бадиий гимнастика бўйича Москвада халқаро турнир мусобақалари бўлиб ўтди. Бунда тошкентлик ўқувчи Марина Николаева ҳам қатнашди. Вакилимиз лента билан машқ бажаришда энг кўп — 10 балл олишга сазовор бўлди. Шунингдек, булава билан машқ қилишда 9,9 балл билан тақдирланди. Марина қолган турларда ҳам юксак натижага эришиб, умумий 39,70 балл билан турнир ғолиби бўлди. Мусобақада жаҳоннинг 14 мамлакатидан кўплаб моҳир гимнастикачилар қатнашган бу турнирда Марина Николаева эришган муваффақиятдан республикамиз спорт мухлислари ниҳоятда қувондилар.

Гимнастикачимиз Москвадан Вильнюсга қараб йўл олди. Бу ердаги мусобақаларда ҳам бош соврин билан тақдирланди. АҚШ, Франция, Руминия, Болгария ва СССРнинг энг кучли спортчилари қатнашган бу турнирда Марина Николаева 3 та машқда энг йирик — 10 балл билан тақдирланди ва кўп курашда 39,8 балл тўплаб фахрли биринчи ўринга сазовор бўлди.

«ОЛТИН БЕЛБОҒ»НИ БОҒЛАЙДИ

РУМИНИЯДА бокс бўйича «Олтин белбоғ» соврини учун навбатдаги анъанавий халқаро турнирида рингга жаҳоннинг 11 мамлакатидан келган спортчилар чиқдилар. СССР терма командаси составида қатнашган тошкентлик Толиб Исроилов 67 килограммгача вазнлилар баҳсида мисрлик Ф. Асраф, болгариялик Б. Александров, финалда эса руминиялик С. Дрискудан устидан ғалабага эришиб, «Олтин белбоғ» мукофотига сазовор бўлди ва халқаро классдаги спорт мастери нормативини бажарди. Яна бир вакилимиз ярим оғир вазнли Р. Тришев ҳам совриндорлар сафидан ўрин олди.

Халқ депутатлари Тошкент область Совети ижроия комитетининг уй-жой-коммунал хўжалиги бошқармаси коллективи Тошкент район ижроия комитетининг бўлим бошлиғи М. Усмоновга отаси

Усмон СОЛИҲОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Халқ депутатлари Тошкент область Совети ижроия комитетининг адлия бўлими коллективи Х. Алимқуловга онаси

Асолат АНОРҚУЛОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилди.

Редактор Н. НАСИМОВ.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
(«Ташкентская правда»)
Орган Ташкентского обкома Коммунистической партии Узбекистана и областного Совета народных депутатов

Издается на узбекском языке

Редакция адреси: 700083, ГСП, Тошкент Ленинград кўчаси, 32